APR 13 1953
New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

LXVIII M. 15 N. ● 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. ● 1953 M. BALANDŽIO (APRIL) 10 D. ● KAINA 10c.

DABAR

Taikos belaukiant
Pavojus mūsų kovai
"Humoro" žurnalai
Kalbant apie knygą

JUOZAS TYSLIAVA

Atrodo, lyg esame Korėjos karo paliaubų išvakarėse.

Ir Eisenhoweris sako, kad komunistų taikos pasiūlymų tikrumu tuo tarpu nėsą pagrindo abejoti.

Bet, griovio neperšokus, nesakoma op.

Paliaubos, tai — dar ne taika.

Pagaliau Malenkovui ir Molotovui neišdygo angelų sparnai tik todėl, kad Stalinas nusikraustė į pragarą.

Nereikia pamiršti, kad jis buvo jų tėvas, mokytojas ir saulė.

Kita vertus, ne pirmas kartas meška verčiasi ragožium.

Tik atsiminkime Stalino sutartį su Hitleriu...

**
*

Nėra abejonės, kad Kremlius keičia savo vidaus ir užsienio politiką.

Tai rodo visa eilė realių ženklų.

Bet būtų naivu manyti, kad tuo būdu Sovietų Sąjunga išsižada ekspansijos ir... grąžina laisvę visoms pavergtoms tautoms, įskaitant mūsų Lietuvą.

Priešingai, šie Molotovo taikos manevrai yra labai pavojingi Baltijos tautų laisvės kovai.

Tuo labiau, jeigu Sovietai savo nuolaidomis sugebėtų sužavėti tris didžiąsias Vakarų demokratijas.

O ką bekalbėti apie mažąsias valstybes, kurios tik ir laukia, kad tankus galėtų pakeisti traktoriais?...

**
*

Faktas, kad Beria paleido tuos 15 gydytojų, kurie jau buvo "prisipažinę" kalti, rodo — ką?

Tai rodo, ko verti visi tie "prisipažinimai", kuriuos Stalino budeliai priversdavo pasirašyti dar prieš teismą.

Taip Stalinas likvidavo savo priešus: Rykovą, Zinovjevą, Buchariną, Radeką, Tuchačevski, Uborevičių, Putną ir tūkstančius kitų "geriausių revoliucijos sūnų".

Dabar, kai mirtis likvidavo patį Staliną, Malenkovas, Beria ir Molotovas staiga pakvipo alyvomis.

O tuo tarpu milijonai vergų tebekala ginklus pasauliui užkariauti.

**
*

Skaitydamas Apuokus, Pelėdas, Rykštes, Skunkes, Kultuves ir kitus mūsų "humoro" žurnalus, žmogus esi priverstas garsiai galvoti.

Atrodo, lyg "šiaučiai" su "kriaučiais" būtų pasikeitę rolėmis...

Žodžiu, dar kartą tenka apgailestauti, kad Pulgis Andriušis neatvyko į Ameriką.

Beja, kažkur teko skaityti, kad Chicagos Pelėdą perėmęs leisti Zablockas.

Ir pelnys, kaip Zablockas ant muilo...

Dar mažiau — mūsų visuomenė, pasiilgusi tikrojo humoro.

**
*

Mūsų skaitančioji visuomenė turėtų džiaugtis, matydama tiek naujų knygų.

Bet, Viešpatie, taip jos "sukultuvintos!" Dar blogiau, negu su humoro žurnalais.

Veltui jūs jieškotumėte bendros lietuviškai knygai uniformos.

O jau tų viršelių piešiniai...

Tai primena pasaką apie ūkininką, vežusį į turgų kopūstus. Vežimui apvirtus ir kopūstų galvoms ėmus riedėti į pakalnę, ūkininkas sudejavo:

"Vajė vajė! Kas galva, tai protas..."

KAS SLEPIASI UŽ KREMLIAUS PLANŲ?

Sovietų agresinė politika verčia vakariečius vienytis.— Malenkovas mano, kad su taikos pasiūlymais jam pasiseks sustabdyti Vakarų apsiginklavimą.— Šiandien reikia budėti labiau, negu anksčiau.

Vienybės korespondentas Europoje

Paskutinioji Kremliaus stalgmena, paleidimas apkaltintų gydytojų, kurie buvo prisipažinę dirbę vakarų imperializmui, yra ne tik vidaus pobūdžio, bet taip pat turi didelės reikšmės užsieniui.

Šių "nekaltų gydytojų" reikalas įeina į sovietų taikos ofenzyvos programą, kuri toliau tęsiama sensaciniu tempu ir vakaruose kasdien sukelia vis didesnį entuziazmą sovietų "gerais narais".

Kada sausio 12 d. iškilo šių "gydytojų šnipų" reikalas, galima buvo konstatuoti, kad įvyko galutinas skilimas tarp dviejų pasaulių.

Sovietų provokacija Korėjoje prieš porą metų išsaukė laisvųjų tautų pasiryžimą ginti: Amerika pradėjo ginkluotis, Prancūzija ir Anglija padidino karinius biudžetus ir paskutiniojo karo pralaimėtojai, Vokietiją teoretiškai įėjo į vakariečių bendruomenę, o Japonija gavo sargybinio rolę Tolimuose Rytuose.

Gi šitie rasistiniai kaltinimai prieš "gydytojus žmogžudžius", kurie buvo pakartoti liaudies respublikose kai tai Slanskio ir kitų procesuose privedė prie santykių nutraukimo su Izraelio valst. ir tas dar labiau suvienijo vakariečius, kad pastačius užtvarą prieš galimą agresorių, kurio barbariškos priemonės yra panašios toms, kurias vartojo nacių Vokietija. Atrodė jau, kad sugyvenimas tarp Rytų ir Vakarų nebeįmanomas.

Po Stalino mirties Sovietai pradėjo daryti visą eilę pareiškimų, kuriuose buvo minima tik taika.

Bet diskusijos, kurios turėjo artimiausiomis dienomis įvykti Jungtinėse Tautose, Izraeliui pasiskundus, būtų atidengusios sovietų policinius metodus ir būtų sunaikinusios visą komunistų taikos propogandą, nes kai kurias delegacijas būtų nupurtę "taikingi" pareiškimai Malenkovo, Molotovo ir Chou En Lai.

Tad Kremlius nutarė užbėgti įvykiams už akių.

Dabar tos diskusijos išvengtos ir atitolintas vienbalsis Sovietų Rusijos pasmerkimas Jungtinėse Tautose.

Bet eikime toliau.

Ką reikia manyti apie šią sovietų taikos ofenzyvą, kuri su paskutiniuoju gydytojų reikalu pašalino svarbiausią kliūtį?

Ar po Stalino mirties įvyko koks politinis pasikeitimas? Ar jo įpėdiniai į užsienio politiką žiūri visai iš kito, labiau radikališko taško, būtent, kad reikia sugyventi su vakarais?

Teisybė yra ta, kad Sovietų Rusija pasilieka ištikima paskutiniems raudonojo maršalo įsakymams.

Ką jis rašė Bolševike keliais mėnesiais prieš savo mirtį?

"Karas tarp kapitalizmo ir mūsų neimanomas. Yra tokie dideli prieštaravimai tarp kapitalistinių valstybių, jog yra fatališka, kad jos tarpusavyje mušis!"

Iš to padaryta išvada: kad laisvojo pasaulio koalicija sudūžtų, nereikia sudarinėti pavojų, kad nedavus susijungti prieš komunizmą.

Tad ar jau taip nuostabu matyti Sovietų Rusija skelbiant taiką ir duodant išoriniam pasauliui susidaryti iliuziją, jog ji gerbia žmones...

Sovietai tikisi, kad reakcija Prancūzijoje ir Anglijoje dėl jų taikos pasiūlymų būsianti sutikta su didesniu džiaugsmu negu Amerikoje.

Kremlius aišku nemano, kad tarp šių kraštų kils smarkūs prieštaravimai, bet mano, kad ginklavimosi pastangos bus sumažintos Paryžiuje ir Londone ir kad Prancūzija dės visas pastangas sukliūdyti Vakarų Vokietijos apsiginklavimą...

Sovietai taip pat tiki, kad amerikiečių masė įsivaizduos komunizmą pasidarius humaniškesniu ir vakarų pasaulio gynimosi darbai bus sulėtinti.

Reikia žinoti, kad sovietai savo nutarimus daro po nuodugnių ir ilgų doktrinos kalkuliacijų.

Šiuo metu Sovietų Rusija žino, kad ji neišeitų laimėtoja naujame konflikte su vakarais. Tą ji žino, nes vėluojasi su atomine bomba, jai trūksta naftos, jos pramonė neužtenkamai gerai įrengta.

Tad ji manevruoja taip, kad nuginklavus koaliciją ir išgriovus tą barjerą, kuris statomas prieš ją.

Ir taika? Laisvasis pasaulis jos trokšta. Jis neatmes jokių pasiūlymų kurie jam bus padaryti ir neatsisakys nuo derybų ar tai Europoje ar Azijoje.

Bet vakarai neturi pasitikėti sovietų "taikingais norais".

Sulėtinti apsiginklavimą, tai reikštų sovietams leisti viršyti ir tai būtų užtikrinimas jiems pergalę.

PASIKEITIMAS BELAISVIAIS KORĖJOJE GALĖS ĮVYKTI UŽ DVIEJŲ SAVAIČIŲ

Sąjungininkų delegacija Pan Mun Jome patenkinta pirmojo susitikimo su raudonaisiais rezultatais.

Delegacijos viršininkas žurnalistams pareiškė, kad raudonieji laikėsi labai korektiškai ir parodė didelį norą susitarti. Jie net pasiūlė praplėsti sergančiųjų belaisvių kategoriją, įskaitant ir lengvai sužeistus. Pagal komunistų pasiūlymą, šita belaisvių kategorija turės būti pasiųsta į kurią nors neutralią šalį, ir iš ten galės grįžti į tėvynę. Šitas komunistų pasiūlymas sąjungininkams buvo didelių siurprizu ir, admirolui Danieliui pasiūlius, derybos pertrauktos 24 valandoms.

Iš pasiūlymo matyti, kad belaisviais pasikeitimas galėsias įvykti savaitei praslinkus po susitarimo pasirašymo. Sąjungininkai galės kasdien rapatrijuoti 500 belaisvių. Raudonieji dar nepasakė, kokį skaičių per dieną galės rapatrijuoti.

Sąjungininkų delegacija sudaryta iš penkių karininkų, kurios pirmininku yra adm. Daniel. Derybose tariamasi tik apie sužeistųjų belaisvių pasikeitimą, bet gen. Clark kvietė komunistus, nelaukiant pabaigos, aptarti ir kitų belaisvių klausimą.

Manoma, kad derybos būsiančios trumpos ir po dviejų savaičių galėsias įvykti pirmasis pasikeitimas belaisviais.

Trygve Lie įpėdinis

Naujasis JT gen. sekretorius švedas Dag Hammarskjoed, yra nevedęs, 48 metų amžiaus, kilęs iš šeimos, kuri Švedijoje užimdavo aukštas pareigas. Jo tėvas pirmojo karo metu buvo Švedijos vyriausybės pirmininku.

JT gen. sekretorius per metus gauna algos 40,000 dolerių, be to, savo dispozicijai gauna mebliuotą namą, tarną, automobilį ir šoferį. Kelionės išlaidoms dar specialiai gauna 10,000 dolerių per metus ir 5000 dolerių įvairioms smulkioms išlaidoms.

Žurnalistų paklaustas, ar jis norėtų keliauti į Maskvą, atsakė:

"Aš dar niekad negalėjau realizuoti kelionę aplink pasaulį".

Atvyko Vokietijos kancleris Adenauer

Į Ameriką atvyko vakarų Vokietijos kancleris Adenauer, kuris Washingtone turės pasitarimus su Eisenhoweriu ir Dulles dėl ekonominės ir karinės pagalbos gavimo.

Vokietis automobilistas kasosi galvą, žiūrėdamas į šį rusišką užrašą, esantį Bad Eilsen, Vokietijoje.

Kino aktorius Tyrone Power, kuris marinų korpo rezerve, prisaikdina naujuosius marinus New Yorke. Mat, visi šie marinai yra kilę iš Manhattano ir turės specialią paskirtį.

PALANKUS LAIKAS IR NEPALANKIOS SĄLYGOS

Nors laikas dirba mūsų naudai, bet jei po penkių metų nepagerės sąlygos, tai "nebeverta būti lietuviu".— Kodėl tik mums sąlygos nepalankios?–Visi žmonės turi lygią laisvę versti laiką dirbti savo naudai

BRONYS RAILA

Taigi, laikas bėga... Laikas bėga, kaip upėje vanduo,— seniau sakydavo lietuvis. Ir niekur taip greit laikas nebėga, kaip Kalifornijoje: užyakar buvau dar vaikas, o rytoj jau senis. Be didelių rūpesčių ir be didelio turinio gyvenimas prašvilpia, kaip vėjas. Taip jaučia ir pasako daugelis mano lokalinių tautiečių.

Bet tai neteisybė. Visur ir visiems laikas bėga vienodai. Ir visiems vienodai balkšvais peleneis pabarsto plaukus. Tik dar ne man, nes esu kilęs iš sunkiai žilstančių familijos. Ir iš dar sunkiau plinkančiųjų. Gal ir pasirodys kada šios pagirtinos protingojo amžiaus žymės, bet tuo tarpu nei Kalifornija šių dovanų vis neatneša. Tat visai suprantama: juk jau senelių išmintis nustatė, kad durna galva nežyla ir neplinka...

KIENO NAUDAI?

Po šito draugiško komplimento pačiam sau, ateina klausimas, kuris ne vieną iš mūsų kankina: kaip ilgai dūmosime apie tą pro pirštus skrendantį laiką. Ar jis mums naudingas, o gal jis mus žudo?...

Apie laiką sakoma, kad jis "bėga", "teka", "slenka", praūžia". Kad jis "daro savo" ir kažką "padaro". Kad jis "pakeičia žmones", kad jis "gydo žaizdas", kad jis net užkasa viltis arba įgyvendina gražiausias svajones. Lyg kažkoks motorizuotas gyvis, lyg koksnors chemikalas, lyg žiaurus ar maloningas likiminis teisėjas...

Kad laikas "tikrai dirba mūsų naudai",— seniau girdėdavosi iš tremtinių emigracinių stovyklų Vokietijoje ir nekartą iš Amerikos lietuvių spaudos. Esą, laikas dirba, kaip pasamdytas, Lietuvos išlaisvinimo naudai. Jei sąjungininkai per savo UNRRĄ dar užvakar primygtinai mus ragino grįžti į Sovietų Rusiją ir net dviejų mėnesių papildomą maisto atsargą, kaip premiją, duodavo (ir aš pats su šeima už sąjunginkų pinigus per visą Prancūziją 1945 metų pavasarį buvau pervežtas, kaip draugiškos Sovietų Rusijos "pilietis" su tikslu jon greičiau iškeliauti ir dar būčiau gavęs nemokamus bilietus laivui nuo Marselio ligi Odesos...), tai šiandien jie pasako: ne, nebegrįžkite, bet būkite laisvės kareiviai, kovokite dar toliau, negu priešakinėse linijose, kaukitės prieš bolševizmą anapus fronto, už geležinės uždangos idant mums palengvintumėte taikos išlaikymą... Aišku, ne patys, bet skatinkit savo brolius tenai tai daryti.

Tad vis geresni ir geresni laikai ateina. Vienas spekuliantinių gabumų lietuviškas diplomatas stačiai pasiėmė sau skelbti, kaip evangeliją, jog laikas dirba mūsų naudai, jog Lietuvos išlaisvinimo valanda, kuri jam buvo visai arti Vokietijoje, ir toliau vis artėja. Mat, spekuliuoti galima visokiomis žemiškomis ir nežemiškomis gėrybėmis, jų tarpe ir laiku.

Kiti, tačiau, pagalvoja ir pasako kitoniškai.

AR TEISYBĖ?

Kiti galvoja stačiai priešingai:— laikas ne mūsų naudai dirba, bet žudo, pūdo, naikina kaip žmones ir kaip tautiečius. O mūsų Tėvynę netik kalėjiman uždarė, bet veda karstan, griauna jos socialinius ir dvasinius pagrindus, atima betkokią prisikėlimo viltį...

Man atrodo, kad tie visi gerieji ar blogieji požymiai, priskiriami "laikui", yra smarkiai perdėti, galbūt visai neteisingi.

Laikas nėra nei geras, nei blogas. Nei linksmas, nei piktas. Jis dirba nei mūsų naudai, nei mūsų nenaudai. Jis tik slenka, tik teka pro mus, žvelgdamas į mūsų bėdas ir sumanymus, šypsodamasis iš mūsų konvulsijų, juokdamasis iš mūsų mažyčių džiaugsmų.

Laikas nėra nei Rusija, nei Amerika. Laikas nėra Vilkas, kuris, kaip sakoma, vadovauja Lietuvos išlaisvinimo kovai. Jis nėra nei Lietuvos Laisvės Komitetas, kuris taip pat dirba Lietuvos išlaisvinimo darbą. Jis nėra ir Amerikos Lietuvių Taryba, kuri irgi kovoja už laisvą, nepriklausomą, demokratinę Lietuvą. Jis nėra nei Lietuvos Diplomatijos Šefas, kuris įkūnija mūsų valstybinį tęstinumą. Jis nėra ir Lietuvių Rezistencinė Santarvė, kuri rūpinasi remti aktyvų ir pasyvų pasipriešinimą mūsų Tėvynės okupantui. Nėra jis net Balfas, kuris teiktų mums šalpą, padėvėtus drabužius, vaistus, batus su kiaurais puspadžiais ir dalintų krikščionišką paguodą.

Laikas yra neutralus. Jis nepriklauso jokiai partijai ir kovos organizacijai.

(Nukelta į 6 psl.)

APLINK Pasaulį

● **Šveicarijoje dvidešimt karininkų gavo įsakymą būti pasiruošusiems dešimt dienų laikotarpy vykti į Korėją, jei Šveicarija būtų pakviesta į neutralią komisiją.**

● **Sovietų vyriausybė priėmė anglų kvietimą dalyvauti karo laivyno parade laike karūnavimo iškilmių, sutikdama atsiųsti vieną savo kfeiserių. Parade dalyvaus apie 200 įvairių valstybių karo laivų.**

● **Austrijos kancleris Raab pareišė, kad Viena būtų ideališkiausia vieta susitikimui Eisenhowerio su Malenkovu. Anot jo, Viena esanti tinkamiausia vieta ir keturių konferencijai, nes turi specialę salę su keturiom durim, užsilikusią iš 1814, kad keturi suverenai galėtų tuo pačiu metu jeiti į salę.**

● **Balandžio 13 d. Genevoj susirenka ekonominiai ekspertai išstudijavimui klausimo dėl prekybos atnaujinimo tarp Rytų ir Vakarų. Rusai sutiko dalyvauti ir atsiunčia delegaciją.**

● **Į Palestiną imigracija sumažėjo. Pračjusiais metais imigravo tik 23,000, vietoj 1951 m. 174,000.**

● **Pagal Daily Telegraph sovietų karo laivynas pasaulyje užima antrą vietą. Pirmoji vieta tenka Amerikai ir trečioji vieta Anglijai.**

● **Gen de Gaulle lankantis Afrikoje, visur jis buvo iškilmingai sutiktas. Tunise bejus priėmė savo palociuje ir pabučiavo de Gaulle ranką.**

● **Išėjusiame Vatikano šių metų metraštyje randame, kad pasaulyje yra 2,500 vyskupai, arkivyskupai ir kardinolai. Yra 282 metrop. arkivyskupai, 1,125 vyskupai turi vyskupijas ir 882 vyskupai ir arkivyskupai be vyskupijų, 69 prelatai "nullius" 259 apaštoliški vikarai ir 129 apaštališki prefektai. Kunigų ir vienuolių skaičius viršija 400,000.**

● **Sovietų mokslininkas A. P. Vinogradov skelbia, kad jam pasisekė nustatyti, jog žemės amžius siekiąs 5 bilijonus metų.**

● **Anglų sprausminis lėktuvas Comet atidarė susisiekimo liniją tarp Londono ir Tokio, nuskrisdamas tą kelią per 36 valandas, kada kitais lėktuvais reikia skristi 72 valandas.**

Jonas Kairis, neseniai išrinktas Baltimorės Lietuvių Salės b-vės pirmininkas, yra energingas veikėjas ir retų gabūmų žmogus rankdarbių srityje. Atvykęs prieš pirmąjį pasaulinį karą, Jonas nesėdėjo rankas sudėjęs, bet lavinosi ir uoliai dalyvavo lietuviškame veikime. Tuo pačiu kartu jis yra pavyzdingas šeimos galva. Būdamas nagingas, jis ir namie visada užimtas.

Jau buvo Vienybėje rašyta, kad dabartinę Baltimorės Lietuviu Salės b-vės valdybą sudaro beveik visi nauji asmenys, kurių priešakyje stovi Jonas Kairis. Jis su savo draugais, naujais valdybos nariais, dabar ypač rūpinasi pakelti salės tvarką, reikalus ir biznį.

Kaip jau sakyta, Jonas Kairis nuolat pasireiškia savo įdomiais ir sumaningais rankadarbiais, kuriems gaminti jis vartoja viską: medį, geležį, stiklą, kaulus ir t. t. Jo rankdarbiuose, kaip, pavyzdžiui, malūnas, svirtis ir kryžius, tiesiog matomas Lietuvos kaimas, kuris, kaip ir kiekvienam anų laikų ateiviui, tebėra gyvas savo atsiminimais. Jis su savo įdomiais rankadarbiais dažnai dalyvauja parodose ir už tai būna apdovanojamas.

Be savo veiklos lietuvių salėje, Jonas taip pat yra uolus vietos lietuvių parapijos veikėjas ir artimas klebono prelato dr. L. Mendelio bendradarbis.

Jonas Kairis yra Vienybės skaitytojas ir jos rėmėjas.

Vienybės Sąjudis nori sugrįžti?...

ELTA balandžio 1 d. komunikate praneša (su 7 mėnesių pavėlavimu) kad 1952 m. rugpiūčio 3 d. įteiktu VLIKo Pirmininkui pareiškimu, pasirašytu Lietuvių Fronto atstovo Z. Ivinskio ir Lietuvių Vienybės Sąjudžio atstovo L. Prapuolenio, (šios dvi grupės iš VLIKo pasitraukė. 1952 m. rugpiūčio 15 d.) buvo gautas toks raštas:

"Lietuvių Vienybės Sąjudžio Centro Valdyba Tremtyje — M. Krupavičiui, VLIKo Pirmininkui: Didžiai Gerbiamas Pirmininke, Lietuvių Vienybės Sąjudžio Centro Valdyba Tremtyje turi garbės pranešti Tamstai sekantį: 1) Pareiškimas, įteiktas Tamstai LVS vardu (kartu su LF), š. m. rugpiūčio 3 d. dėl pasitraukimo šios grupės iš VLIKo liečia tik buvusį LVS atstovą VLIKe p. L. Prapuolenį asmeniškai, bet ne LVS kaip grupę, kadangi buvo padarytas be LVS Centro Valdybos pritarimo. 2) Duotas p. L. Prapuoleniui LVS Centro Valdybos įgaliojimas 1951 m. gruodžio 27 d. atstovauti LVS VLIKe šiuomi atšaukiamas. 3) LVS Centro Valdyba pageidautų gauti iš Jūsų betarpiškai informacijų dėl įvykių eigos ir motyvų tikslumo, privedusių prie LVS atstovo padaryto pareiškimo. 4) Iki reikalas paaiškės, prašome Tamstos parėdymo visą informacinę medžiagą siųsti betarpiškai mums žemiau paduotu adresu. Prašome priimti ir t. t... Pirmininkas Juozas Kuncaitis. Sekretorius Juozas Andrius".

Kodėl po septynių mėnesių ši istorija primenama?

O gal šį Eltos pranešimą reikia laikyti "Pirmo Balandžio" šposu?

Lietuvių radijo klubo veikimas

DETROIT, MICH. — Vietos radijo klubas (American Lithuanian Voice, Inc.) pastaruoju laiku, nusikratęs darbo trukdytojais, išėjo į tikrą lietuviškos veiklos kelią.

Pernai šį radijo klubą norėjo pagrobti savo kontrolėn dešinieji, bet skaudžiai pralaimėjo. Šiais metais pasimojo jį paglemžti kairieji, ir taip pat pralaimėjo. Valdyba išrinkta visiškai nepriklausanti internacionalistams, bet grynai lietuviškai nusiteikusi, kuri stipriai remiasi aktyviausiu elementu: rezistencijos veikėjais.

Kaip sakyta, šiais metais kairieji stengėsi paglemžti klubą. Įvairūs elementai stengėsi įsitvirtinti įvairiuose propagandos postuose, tam tarpe ir radijo programose.

Valdyba labai darbšti ir darbas eina gerai. Jau buvo kviesti kongreso atstovai ir pats Michigano gubernatorius kalbėti per lietuvišką radijo programą, kas daug padėjo lietuvių vardo pakėlimui. Programos pagerintos ir kviečiami mi žymūs kalbėtojai. Ksaveras Semaška, žymus rezistencijos rėmėjas, Detroite dažnai kalba per radiją. Kiti veikėjai — Rauby, Saladžius, Kizys ir Krikčiūnas.

Jų globoje dabar Detroito radijo klubas sustiprėjo kultūriniai ir finansiniai. Prie klubo sugrįžo garsus vaidintojų koletyvas, kuriam vadovauja pasižymėjęs aktorius J. Pusdešris. Paskaitą skaitė Lietuvos karininkas Kazys Ambroziejus, žurnalistas A. Žiedas, rašytojas Krikčiūnas ir kiti žinomi detroitiečiai. Buvo surengtas minėjimas žinomam Lietuvoje blaivybės veikėjui V. Saladžiui, kuris dabar yra nepamainomas šito klubo pranešėjas. Taip pat buvo daug kitų įdomių perstatymų per radiją.

Finansiškai klubas stovi labai stipriai. Už laiką stočiai sumokama iš gaunamų skelbimų. Tam reikia apie 200 dolerių už kiekvieną programą. Yra ir kitų išlaidų.

Joms padengti ruošiami parengimai. Publikai parengimus remiant, atsiranda ir lėšų apmokėti pranešėjo Saladžiaus ir kitų pareigūnų atlyginimams. Greitai toks parengimas bus paruoštas, vardu "Laimėjimas". Lietuvos vadavimo reikalams šio klubo choras paaukojo 100 dolerių. Tai didžiausia auka gauta Detroite.

Šią vasarą klubas rengiasi ruošti ir pikniką. N. N.

NEMOKAMAI

Pameginkite visi tie, kurie kenčiate šiuos skausmus: REUMATIŠKUS, RANKŲ IR KOJŲ GĖLIMĄ BEI TIRPIMĄ. NEURALGIJĄ, NUOVARGĮ, DIEGLIUS. Jeigu jūs branginate savo sveikatą, tai tuojau atsiųskite savo vardą, pavardę ir adresą drauge su šiuo skelbimu, ir nemokamai gausite naujai pagerintos Deksnio Galingos Mosties. Pavartoję ją, po savaitės laiko, jeigu nesijausite sveikesni, grąžinkite mums likusią. Bet mes žinome: tūkstančiams padėjo, padės ir jums. Užtikriname pasekmes!

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas važiuoja. Todėl, jeigu nori važiuoti, tai tepk ir tepk su Deksnio Galinga Mostimi.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
Newark 1, N. J.

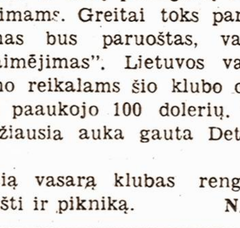

PARDUODAMA VAISTŲ DIRBTUVĖ

plačiai žinoma lietuviams. Geros sąlygos tuojau norinčiam pirkti. Auksinė proga bizniui. Suinteresuotas asmuo gali tapti partneriu. Kreiptis:

DEKEN'S PRODUCTS,
P. O. Box 666, Newark, N. J.

LAISVOS *Nuomonės*

Sustingimas, ar pakrikimas

Perilgai užsiteseęs vienos partijos absoliutizmą primenąs savaliavimas VLIKe sukėlė visuomenėj didelio rūpesčio. Juk Ivinskio, Karvelio, Mincevičiaus "žygdarbiai" turėtų susilaukti Kremliaus palaiminimo. Šios ir visos eilės kitų nesugyvenamo ir žalingos veiklos autoriumi laikome siaurą KD politikuojančių biznierių grupelę, kuri faktiškai ir yra tų blogybių priežastis.

KD įrodė, kad bet koks fanatizmas tautos egzistencijos organizmui yra kenksmingas, ir kad jie gali paaukoti tai, dėl ko per amžius kovota.

Pažvelgus į priežastis, kodėl taip vyksta ir kodėl buvo leista sau užnerti kilpą, darosi nesuprantama. Juk KD atėjo į VLIKą paskutinieji. Vadinasi, šeimininkai, įsileisdami ežį savo būstinėn, neturėjo nei kiek svelkos politinės orientacijos, kad per trumpą laiką atėjūnai sugebėjo išstumti faktiną institucijos kūrėją ir pastatė savo pirmininką. Negana to, naujas pirmininkas atsivedė paskui save neegzistuojančių ir sukompromituotų partijų "vadus" ir jų padedamas įsivie patavo. Taigi aiškėja, kodėl prieš tokį šeimininką, kuris nesugeba apsisaugoti nuo apgavystės ir kuris vėliau nebegali tvarkytis pagal to argano paskirtį ir pats tampa pastumdėliu, — KD jaučiasi turi racijos panaudoti posakį: "pilypai iš kanapių". Ir aišku, kad tų penkių kūrybingųjų organizacijų atstovai iškepė to ki liapsusą, jog joms tai daug garbės nedaro. Ir taip tas sustingimas trunka gal dėl to, kad karingieji sugebėjo oponentams žuvies balsą įkvėpti...

Pagaliau neseniai iškilusi aikštėn destrukcija Romoje ir Bonoj (naujų "pasiuntinių") aiškiai tvirtina, ko siekia fanatikai.

Tokie diversiniai veiksmai— tai didelis nusikaltimas prieš kovojančią tautą. Turime syki ryžtis tą skaldytojų ir pakrikimo gėdą nuplauti ir tai nedelstinos operacijos būdu.

II-ji VLIKą turėtų sudaryti šios grupės:

1. Penkios dabartinės demokratinės grupės esančio VLIK,

2. Maž. Lietuvos Tarybos ir Mažlietuvių bendruomenės atstovai,

3. Lietuvių Rezistencinės Santarvės atstovas, kaip apjungiančios plačius lietuvių rezistentų sluogsnius išeivijoje.

4. Nuolatinis diplomatų atstovas.

5. Vilniečių Sąjungos atstovas, kurio centrą sudaro žinomi vilniečiai kovotojai (būtų naivu galvoti, kad Vilnius nesudarys didžios problemos atsikūriančiai Lietuvai).

Maž. Lietuvos ir Vilniečių S-gos atstovai simbolizuos ir savaime apibrėš VLIKo, kaip kovos organo, siekimų idėją ir atsistatančios Lietuvos ribas.

Gi tos dvi ar trys KD grupės galės vėliausiai ateiti, kaip jos padarė Lietuvoje pirmąjį VLIKą kūriant. Šiuo būdu sudarytas iš aktyvųjų ir gyvybiškai svarbių grupių organas bus autoretingas, veiklus, demokratiškas ir atsuos tikrąją lietuviškų aspiracijų dvasia ir tuo pačiu bus užkirstas kelias politiniam avantiurizmui.

Tiems reikalams aptarti turi būti šaukiama lietuvių konferencija (kurios KD, atrodo, labai nenori), kuri gal išjudintų jėgas dabartiniam sustingimui pašalinti.

K. Reibėnas

Redakcijos pastaba. Dėdama K. Reibėno laisvą ir asmenišką pasisakymą, Red. mano, kad VLIKo reformos ir jo sudėties klausimas turėtų būti giliau ir realistiškai išnagrinėtas. Be to, perorganizuotas VLIKas būtų ne antras, bet bene jau trečias. (Pirmas VLIKas susikūrė Lietuvoje 1944 m. pradžioje. O sudėtį pakeitęs VLIKas Vokietijoje būtų laikytinas antruoju).

ŠALTĄ ŽIEMOS VAKARĄ SKAITYKITE KNYGAS, KURIOS PILNOS UGNIES

ČIKAGOS ŠEŠELIAI. Čia labai stipriai pavaizduotas gyvenimas nuogas iš nuogiausių. Iliustruota, 316 psl., kaina $3.00.

ŠIRDIES RŪMAI. Čia aprašyta: kaip tėvą nusineša alkoholis, motiną — meilė, o dukterį — širdis. Iliustruota, 450 psl., kaina $4.00.

ŠLIUPTARNIAI. Čia parodyta lietuvių angliakasių gyvenimas ir tos baisios kovos, kurios ėjo tarp bedievių ir "krvžiokų" — šliuptarnių ir katalikų. 652 psl., drobės viršeliai, Šliupo, Šerno ir Dembskio atvaizdai, kaina $3.00.

VISOS 3 KNYGOS SYKIU TIK UŽ $6.00! Bet taip baisiai žema kaina negali tęstis ilgai. Tai nelaukit rytojaus, bet tuo dėkite $6.00 į voką ir siųskit: DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL. Persiuntimo kaštus apmokame.

IVY LEAF GRILL
Antonia Smith, Sav.
42 SCHUYLER STREET
AMSTERDAM, N. Y.

MALIN'S FAMILY SHOE STORE
J. Malinauskas, sav.
Nesigailėsite, įsigiję batus mūsų krautuvėje
3255 RIVER AVENUE
CAMDEN, N. J.

SIMON'S CAFE
S. KRAUČIUNAS. Sav.
Pirmos rušies maistas
DU BARAI
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
26 ANDOVER STREET,
LOWELL, MASS.
2-8568

PAKĖNO ir sūnų siuvykla, rūbų valykla ir dažykla yra viena didžiausių Amsterdam, New York. Pakėno darbas garantuotas ir kainos prieinamos. Atneškit drabužį šiandien —parsinešit rytoj. Pakėno trokai Jūsų drabužius paims iš namų ir gražiai pataisytus, išvalytus ir suprosytus pristatys į namus.

A. Pakėnas & Sons
138 E. MAIN STREET
Tel. 1231
110 BROOKSIDE AVE.
Tel. 5083
AMSTERDAM, NEW YORK

Kurie norite įsigyti vasarnamį ar ūkį ir sveikam kalnų ore ilgiau gyventi prie upelio ar ežerėlio arčiausiai Adirondacks kalnų, kreipkitės į namams pirkti bei parduoti, dokumentus sudaryti bei apdrausti.

M. Kerbelo ir sūnaus įstaigą,
183 EAST MAIN ST., AMSTERDAM, N. Y. Tel. 1656

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel. LOcust 2-9229

BACH'S CAFE
Alus, vynas, likeris.
Visada draugiška nuotaika.
6029 TORRESDALE AVE.,
Philadelphia 24, Pa.
JE 5-9643

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

WALLY'S RESTAURANT
Geri žmonės, geri gėrimai, geras maistas
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. 3-9838

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

KARLONAS Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

A. MIEŽIS
ALUS. DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje. ***Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!***

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija)

Jau išėjo iš spaudos. Gaunama leidykloje ir pas spaudos platintojus.

STEPAS ZOBARSKAS

AUŠRELĖ

ELEMENTORIUS

PATRIA

Post Office Box 1291
STAMFORD, CONN.
Kaina $2.25

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

HOTEL GRUSH
RESTORANAS ir BARAS
ADAM GRUSH, Savininkas
Iš kitų miestų atvykę tautiečiai visada gali gauti patogius ir nebrangius kambarius.
200 North Broad St., Philadelphia, Pa.
LOcust 7-9274

STANLEY'S MEAT MARKET
KAZYS VALAITIS, Savininkas
PIRMOS RŪŠIES MĖSA IR KITI MAISTO DALYKAI
808 North 2nd St., Philadelphia, Pa.
MArket 7-1685

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto
PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI - ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel PO 5-8785

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

HOLLYWOOD INN & HALL
ELZBIETA RUDAUSKIENĖ,
Savininkė
Baras ir salės pramogoms
2419 W. 43rd STREET CHICAGO, ILL.
Tel. VIrginia 7-9880

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-7 So. 2-nd Street Tel. DE 4-5136
PHILADELPHIA, PA

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA.
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dirbame ir naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

Nuostabusis, turistus viliojantis, Grand Canyon vaizdas Colorado doje

TIK BENDRUOMENĖ GALĖS IŠSPRĘSTI TAUTOS GYVYBINES PROBLEMAS

W. M. CHASE,
JAV LB Iždininkas

Dabartinė lietuvių tautos politinė, tautinė ir kultūrinė krizė verčia užsienio lietuvius labiau rūpintis Lietuvos išlais vinimo ir lietuvių išeivijos tau tinio ir kultūrinio gyvenimo išsprendimo problemomis. Tai svarbiausios dabarties problemos. Be jų išsprendimo, lietuvių tautinė egzistencija neįmanoma.

Lietuvos žmonės naikinami Rusijos komunistų trėmimais, žudymais, rusofikacija ir kitomis žiauriomis priemonėmis, o užsieniuose gyveną lietuviai sparčiai nutautėja. Štai kur glūdi lietuvių tautos išnykimo povojus. Jei norime išsaugoti lietuvybę užsienių kraštuose, privalome išspręsti tas problemas.

Aš žinau, kad bus tokių lietuvių, kurie paklaus mus: ar įmanoma pasiekti tikslą? Bus tokių, kurie sakys: tuščios pastangos! Tokių lietuvių susitiko aušrininkai ir varpininkai praeityje, mes susitikome tokių Amerikoje, kurie skeptiškai vertino mūsų pastangas organizuoti Vilniui Vaduoti Sąjos talkininkus. Jie sakydavo: "Vėltui jūsų pastangos! Vilniaus neatvaduosite".

Visais laikais buvo tokių lietuvių. Tokių yra ir dabar. Bet kovojančiųjų, beviltiškumui nepasiduodančių visada buvo nemažas kadras. Jie aukodavosi lietuvybei išlaikyti, Lietuvai išlaisvinti. Tai aušrininkai ir varpininkai. Ir jie laimėjo. Šie keli sąmoningi lietuviai brangesni Lietuvai už tūkstančius beviltiškų ir pasyvių, lietuvių, nes pirmųjų ryžto dėka, buvo atstatyta valstybės nepriklausomybė.

Garbingasis dainius Maironis sakė:

Sunkioj kovoj už būvį
O, Vilniaus neužmiršk lietuvi!
Ten tavo bočių praeitis,
Ten irgi tavo ateitis.

Jei Maironis šiandien būtų gyvas, jis sakytų: O, lietuvi, kur tu nebegyventum, kad ir tolimiausiame pasaulio krašte, neužmiršk Lietuvos! Nepasiduok nutautėjimo grėsmei, brangink tėvų kalbą raštą, my lėk tėvynę Lietuvą.

Tokios idėjos ir tikslo vedini, LB kūrėjai rūpinasi išsprendimu mūsų tautinės problemos, lietuviškos organizacijos ir spaudos, lietuvių tautinio ir kultūrinio gyvenimo užsienio kraštuose stip rinimu bei Lietuvos iš maskolių vergijos išlaisvinimu.

Lietuvių bendruomenės idėja ir tikslai žada mūsų išeivijai tautinę vienybę. Lietuviška bendruomenė neskaldo lietuvių. Priešingai, vienija juos, stiprina jų dvasinį, tautinį bei kultūrinį gyvenimą. Ši faktą ryškiai įrodė Hartfordo lietuvių bendruomenė, suruošdama čiurlionieičių koncertą garsioje operos salėje — Bushnell Memorial, nustebindama amerikiečius, iš Washingtono atvykusius valstybininkus, senatorius bei kongresmonus. Vienas jų pasakė: "Nesitikėjome, kad lietuviai turi tokį gražų liaudies meną, tiek menininkų ir tiek meno mėgėjų".

Daugiau kaip 3,000 lietuvių ir amerikiečių dalyvavo koncerte. LB pirmininko prel. Jono Balkūno kalba pateko į JAV Congresional Records. LB kūrėjai parodė, ką reiškia lietuvių vienybė, ką žada mūsų išeivijai LB idėja ir jos tikslai. Aišku, kad lietuviška bendruomenė — tiesus kelias į tikslo pasiekimą ir mūsų svarbiųjų problemų išsprendimą. Todėl geistina, kad visi Amerikos lietuviai, nedelsdami stotų į LB ir siektų užbrėžtųjų tikslų realizavimo — Lietuvos išvadavimo ir lietuvybės užsienių kraštuose išlaikymo. Jei savo jėgomis pasitikėsime, jei stipriai tikėsim, mes laimėsime kovą už Lietuvos nepriklausomybę. Mes patikrinsime ateitį mūsų tautos žmonėms.

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Tel. Howard 8-0596
Philadelphia, Pa.

Prilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

X. STRUMSKIS, savininkas

322 Union Avenue,

BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 7-2089

Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

Ką man pasakojo dr. Vydūnas? **Juozas Valtys**

VYDŪNO NUOMONĖ APIE ŠIANDIENINĘ "TAIKĄ"

Jis buvo užsibrėžęs dar daug ką parašyti...—Sakė, kad reikia tvirtinti tikėjimą Lietuvos laisve ir niekuomet nesvyrinėti.

Čia toliau beveik pažodžiui nurašau Vydūno atsakymus į mano klausimus, kadaise skelbtus Minty.

Tarp kitko noriu pastebėti, jog Vydūno rankraštis toks smulkutis ir eilutės prie eilutės taip suglaustos, kad be padinamo stiklo nėra taip lengvo skaityti. Vydūno šis rankraštis rašytas 1945 m. rupiūčio 31 d. ir rugsėjo 1 d.

Pirmame klausime Vydūnas buvo klaustas apie jo paskutiniųjų metų odisėjos kelius.

Ir Vydūno atsakymas buvo toks:

—Esu didoką raštą sukūręs apie visą gyvenimą nuo pat gimimo. Dar jis turi būti papildomas ir pataisomas. Tuo tarpu jį skaito Antanas Krausas (didelis skautų veikėjas, dabar gyvenąs Australijoje. J. V.). Leidau jam iš to rašto šiuo bei tuo pasinaudoti.

Parašiau ir dar kitą raštą, pavadintą "Karai ir ką jie žmonijai reiškia". Čia aiškinu, ką karas man asmeniškai reiškė, prisimindamas visokias savo gyvenimo patirtis. Rašiau tai paprašytas Fausto Kiršos (dabar bostoniškio. J. V.). Jam ir įteikiau naująjį užbrėžimą.

Daug tektų apie tai parašyti, ką aš patyriau, — sako Vydūnas. Užimtų tai ilgų dienų laiką, o jo man dar visa kam reikia.

Ar šie Vydūno raštai yra išvydę dienos šviesą, neteko patirti. Žinoma, geriausiai tai žino Ant. Krausas ir F. Kiršа.

NAUJAUSI VYDŪNO RAŠTAI

Toliau Vydūno klausiau ką nauja yra sukūręs. Ir jisai išminėjo šiuos savo raštus tokiom antraštėm:

1. Daimonams paliktas... Vis dėl to...
2. Tauresnio žmoniškumo už tekėjimas (kada karų nebebus),
3. Gyvybė, gyvenimo dėsniai ir žmogus,
4. Tikybiško žmogaus atsiminimai ir svarstymai,
5. Aisčių tikyba (dar tuo laiku buvusi neužbaigta).

Iš eilės Vydūnas nurodė veikalus, parašytus vokiečių kalba. Čia surašau tų veikalų vardus lietuviškai:

1. Didysis klausimas dabartiniame žmonijos patyrime,
2. Tikyba tūkstanmečiais žmonijos patyrime,
3. Daimonams paliktas... (tur būt, vertimas lietuviško teksto. J. V.). Apie šį veikalą Vydūnas savo atsakymuose pridėjo tokią pastabą: "Čia tik įžangoje kalbu apie save, toliau kaip žmonija daimonų paprastai apninkama",
4. Gyvybė, gyvenimo dėsniai ir žmogus,
ir 5. Aisčių tikyba.

Suminėti čia Vydūno raštai, suprantama, parašyti iki 1945 m. vasaros, o vėliau rašyti čia neįtraukti.

Pagrindines veikalų idėjas — sako Vydūnas—reikėtų nuvokti iš antraščių. Girdi, nelengva jas trumpai paaiškinti, bet kartu pabrėžia, kad jisai žvelgia "į visus vyksmus, į tai, kas iš pavienių žmonių reiškiasi, taip pat kas reiškiasi iš neaprėpiamo Slėpinio Šalies". Ir toliau Vydūnas sako: "Atskiros vienetos man atrodo kaip Jo (Slėpinio šalies) apsireiškimui priemonė".

NEMĖGSTA IŠ ANKSTO KALBĖTI

Žinojau, kad Vydūnas kuklus žmogus ir daug apie savo darbus neturi noro kalbėti, tačiau vis dėl to paklausiau kokius darbus ateity yra užsimojęs atlikti?

Jo atsakymas:

— Apie tai nemėgstu iš anksto kalbėti. Yra žinoma, kad susikaupusios jėgos tada vėl išsklysta, jeigu nėra pilno pribrendimo pasėka. Dažnai tai ir mano yra patirta. Tik apie menkos reikšmės dalykus galima kalbėti, kad jie pasirodo apsvarstytinais.

NIEKUOMET NESVYRUOTI

Kitas mano klausimas Vydūnui buvo toks:

— Ar Lietuvai nušvis nauja aušros gadynė?

Atsakymas:

— Tam tikėjimą gyvina, patiriant kaip lietuviai gyvendami svetimuose kraštuose tarp svetimų žmonių, pasistengs savo veikimu ir elgesiu kiek galint ryškinti kilnų, taurų žmoniškumą.

Bet reikia vis tvirtinti tikėjimą, kad taip dar bus. Niekuomet nesvyrinėti.

Prisiminkime vis iš naujo, kad žmogaus esmė yra nuostabiai galingas kūrybos veiksnys ir kad ta Kūryba siekia visur dauginti galimumus žmoniškėjimui ir kiekvieną žmogų veikia, kad tam taptų vis galingesnis.

Senovėje buvo tiesiog tvirtinama, kad žmonės yra dievaičiai. (Pr. 82,6 ir Ev. Jono 10, 35).

VYDŪNO LINKĖJIMAI

Toliau Vydūnas pareiškė tokius savo linkėjimus ir troškimus mūsų išeivijai:

— Labiausiai linkiu, kad visa savo laikysena svetimoj šalyje lietuviams pasisektų pareikšti tikrai gerbtiną žmoniškumą ir taip lyg laimėtų sau visų kitų žmonių gerus linkėjimus.

Todėl reikės kiek galint stiprinti savo kantrumą, savo kitų žmonių ypatingumų pakentimą, tarp savęs vis išlaikyti santaiką.

Nereikėtų nusiminti, kad kartais eitų vėl tamsių beviltingumo debesių. Visa, kas vyksta, kas darosi, reiškiasi ne atskirų asmenybių kokia galia, bet Kūrybos valia.

VYDŪNAS APIE TAIKĄ

— Ar ilgai pasaulis pasiliks po tariamosios taikos ženklu?

Vydūno atsakymas:

— Neseniai tikėjau, kad tai nebus ilgai. Bet patyriau, kaip labai visos tautos yra nusidėjusios prieš tauriąjį žmoniškumą, ir dabar matau, kad nelengva išsipainioti iš sukurtų negerumo painių.

Matyt, kaip galią turinčiose tautose vis iš naujo sukyla nelabumai prieš viens kitą. Bet ir jau drasina tai, kad tūlos tautos deda visas pastangas žmoniją išgelbėti iš skaudžios padėties.

RYTŲ AR VAKARŲ KULTŪRA?

Pagaliau užklausiu Vydūno nuomonės, kas užviešpataus Europą, ar Rytų ar Vakarų kultūra?

Vydūnas tokios nuomonės:

— Smaigiau žvelgiant, galima visur visako gera pastebėti. Tik reikalinga, kad tai vis daugiau atsiskleistų, ir visa, kas bloga ar gal net baisu, užviršytų.

Žinomos yra pasaulio gyvenime neigiamos, tamsiosios galios ir teigiamosios, šviesiosios, Josios pasireiškia ne spaudimu, apkalimu, naikinimu, tautų išrovimu iš gimtojo krašto, bet laisvinimu visų žmoniškumo galių ir nuolatiniu jų žadinimu. O tam kiekvienas žmogus turi pasišvęsti.

Kartais rodosi, tarsi, šių laikų baisumai dar neišsidūkę visiškai, ir nepriėjo savo apraiškos prasmės, būtent, paskatinti žmoniškumą savo nežmoniškumu.

Žinoma bet yra, kad neigiamos, naikinančios galios po tam tikro laiko išyra ir išnyksta.

Kuris tai žino, ne tiek dairosi, kas aplink jį darosi, bet rūpinasi savo kultūra, būtent savo esmės įsigalėjimu esamame gyvenime.

ŽODIS BAIGIANT

Apie Vydūną rašyti, kalbėti niekad nėra daug. Mes, lietuviai, dar vis permažai savo didįjį rašytoją, mintytoją ir Tėvynės mylėtoją pažįstam. Būtina juk pagerbti tokius vyrus! Tam reikalui praverstų populiariai parašyta Vydūno biografija. Tikimės atsiras Vydūno biografų.

Vydūnas—kaip didysis žmogus—buvo, yra ir bus saulėtas pavyzdys mūsų tautai ilgiems amžiams.

(Pabaiga)

MUMS rašo

Gerbiamas Redaktoriau:

Malonėkite atspausdinti Jūsų laikraštyje šį mano pareiškimą:

Jūsų korespondento **N. G.** jau antru kartu yra linksniuojama mano pavardė, kuris sako, kad "smarkiausiu Dirvos puolėju buvau aš", už dviejų savaičių vėl G. N. savo atsakyme išsisukinėdamas rašo: "Tačiau p. K. Krulikas ir kiti (kodėl minima abu kartu tik mano pavardė, o tų kitų ne) kalbėjo dėl Dirvos turinio, aiškiai parodė, kad jie buvo visai kitos nuomonės ir gaila, netokios jau glostančios".

Tuo tikslu ir yra kviečiami org-jos atstovų seimai, kad juose būtų visa kas atvirai išsikalbėta ir nuomonėmis pasidalinta. Kadangi Dirva yra visuomenės, ne privataus —vieno asmens laikraštis, todėl mano ir kitų noras ją turėti visuomet turiniu įdomią ir nuolat gerėjančią, progresuojančią. Todėl ir mano pasisakymas nebuvo joks puolimas, nei joks glostymas. Tai buvo visa eilė pageidavimų ko aš ir kiti skaitytojai norėtų, išsireikšta — kas darytina, kad Dirva būtų dar įdomesnė, drąsi tautinės minties idėjų gaivintoja, patriotiškumo ir lietviškų reikalų saugotoja bei už juos kovotoja. G. N. turėtų skirti Dirvos ar Vienybės priešų puolimus ir draugų bei bičiulių "puolimus".

Aš šiuokart pareiškiu, kad esu taip pat draugas ir bičiulis bei rėmėjas Dirvos, lygiai ir Vienybės. Te neįskaitomi nuoširdūs pageidavimai — "puolimais" ar priešininko kritika.

Dėkodamas reiškiu pagarbą,

K. Krulikas

1953 m. balandžio 6 d.

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

$295 Prabangus ąžuolinis karstas, laidotuvių vežimas ir vienas limuzinas į bet kurias vietos kapines. Jums kainuotų $495 tokios laidotuvės.

Bet Polako kaina — $295.

Su auksiku apmuštu karstu pigiau kaip $185

Pilnas karstų pasirinkimas Žemiausios kainos

Vis tiek. kur Jūs gyvenate. Polakas Jums gali patarnauti.

Antanas Polakas

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

151 METROPOLITAN AVE.,

Brooklyn. N. Y.

Telefonas EVergreen 7-8479

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS

SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS

158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9737

VIENYBĖS REDAKTORIUS MILUKAS

(Kun. A. Miluko 10 metų mirties sukakčiai)

VYT. ŠIRVYDAS

3

Ne visai laimingai energingam organizacijų kūrėjui, kunigui Milukui, sekėsi ir organizacijose,—ypatingai didžiausioje: Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Gal maža šiandien gyvų triukšmingojo 1901 metų seimo dalyvių. Čia prie stalo sėdėjo kun. Milukas ir kun. A. Kaupui įsakinėjo kuriems delegatams segti rūtas, kuriems — ne. Tokiu būdu, atmesta 29 kuopų išrinkti delegatai. Su jais išėjo dar 14 ir įvyko organizacijos skilimas į SLA ir SLRKA.

Šiame katalikų Susivienijime kun. A. Milukas (jei tikėti 1908 metų SLRKA seimo atsto vui J. M. Tananevičiui) "vienas seimus atlikinėjo jau septintas metas" (VL nr 32, 1908). Skundėsi: mokame pinigus, bet nežinome, kur jie dedami. Atstovai esą bebaisiai: kun. Milukas ir seimo vedėjas ir raštininkas ir knygų peržiūrėtojas. Kas kelia prieš ji balsą, tam atimama balsas ir liepiama iš salės išeiti.

Save pateisinti kun. Milukas išleido ilgu vardu knygelę: "Teisingoji Pusė. Neleiskime suardyti savo katalikiškąjį Susivienijimą. SLRKA kuopų naudai ir Centro viršaičių pranešimu kopijos, iš kurių pasirodo tikra teisybė ginčuose, pakeltuose 23-čiam Seimui".

Kunigo Miluko stiprybė buvo ne parapijas administratuoti ir ne organizacijas ugdyti ar vesti. Spauda — knygų ir laikraščių leidimas tai jo gyvenimo kanklių geriausia skambėjusi styga.

Viename laiške jis rašė: "Niekad nepamiršiu to smagaus įspūdžio, kurį padarė atsilankydamas Šv. Pauliaus draugijos spaustuvėje (Šveicarijoje). Spastuvėje man visa smagiausia. Taip apsipratau su spaustuve, kad man smagiau pasėdėti popiera užterštoje ir neišvalomoje lietuviškoje spaustuvėje, negu puošniame salone".

Įsigilinkime į kun. Miluko kurtų draugijų vardus: vysk. M. Valančius, Rašliaviška, Simano Daukanto, Laurino Ivinskio — tai vis knygų gamintojų vardai. Teisingai kun. dr. J. Navickas 1934 metais rašė: "Knygas leisti kunigui Milukui anuomet lygaus nebuvo. Po vysk. M. Valančiaus ir spaudos atgavimo laikų gausi dalis mūsų tikybinės, tautinės ir mokslinės literatūros buvo kun. A. Milukas. Tai jo įnaša į lietuvių tautos kultūrinį lobyną".

Kun. Milukas sakydavo, jis į knygas sudėjęs $30,000, o viso kapitalų suvartojęs apie šimtą tūkstančių dolerių.

Įdomu, kad kun. Milukas, kuris tiesiog svaigo noru leisti į lietuvišką visuomenę tvaną knygų, pats nebuvo literatas nei kalba, nei stiliumi, nei rašymu. Bet jis norėjo knygas leisti, ir norėjo, kad knygas jo broliai lietuviai gausiai skaitytų.

Kaip brangus buvo toks žmogus į Ameriką atūžiančiai pusraščių ir beraščių lietuvių imigrantų masei!

Meilę lietuviškas knygas leisti kun. A. Milukas visur ir visada kur tik galėjo reiškė. Pirmame Katalikų Federacijos seime 1906 metais jis išeina su referatu apie katalikiškų laikraščių platinimą ir knygynų kūrimą. Šveicarijoj pastebėjęs seselių organizaciją, kurios tikslas buvo spausdinti katalikiškus raštus, jis ragina ir pas lietuvius panašią kongregaciją kurti. Tiesa, kongregacija susikūrė — tai Šv. Kazimiero seselių — bet jos nuėjo į grynno mokymo darbą. Ir taip per visą kun. Miluko gyvenimą galima vis rasti žymių jo rūpesčio leisti lietuviškas knygas.

Knygas gi leisti, kaip visi žinome, buvo nelengva ne dėlto, kad rašytojų nebuvo, bet kad skaitytojų būdavo per maža. Kun. A. Milukas Katalikų Federacijos kongresui 1915 metais sakė: "Taip! Su balana anuomet reikėjo ieškoti lietuviškų raštų skaitytojų ir, leidžiant tuos raštus keliais šimtais egzempliorių, paisyta ne apie sugrįžimą išleidimo lėšų, bet apie pakėlimą slavų paniekintos (lenkų dergiamos, rusų persekiojamos) lietuvių literatūros". Ši kun. Miluko žodžių citata parodo ir jo rašto stilių ir jo gilų patriotizmą ir jo pasišventimą, kada leido "su balana ieškodamas" kelius šimtelius skaitytojėlių savo knygoms.

Galima būtų parašyti ilgas straipsnis apie kun. Miluko pastangas knygas leisti. Pasitenkinsime tik pažymėję, kad jis išleido apie 180 pavadinimų. Jei kiekvienos spauzdino po 2,000, tai viso 360,000 egzempliorių. Jų tarpe buvo: Donelaičio raštai, Vaičaičio raštai, Basanavičiaus Trakiškos studijos, sukurtos pasakos ir Ožkabalių dainos, Simano Daukanto laiškai, vysk. Valančiaus apie išsiplėtojimą katalikų tikėjimo, Pietario "Algimantas", Šatrijos Raganos Viktutė, vertimas H. Senkevičiaus Tvano, Radzevičiutės Anima Vilis, ir kun. A. Burbos du tomai.

Kun. Milukas buvo ir laikraščių leidėjas. Didžiausia jo įnaša buvo žurnalas "Dirva" ėjęs nuo 1898 iki 1906 metų. Lietuvoje spauda buvo mums uždrausta ir Amerika buvo kraštas, kur, greta Prūsų Lietuvos, buvo galima leisti lietuviškoji knyga. Prūsų Lietuvoje tuo pasinaudojo vokiečiai, kaip Mauderode, kuris, sakoma, tiek nutukęs iš knygnešiams teikiamų knygų, kad nuo kėdės vos pakildavo. Amerikoje, kaip istorija rodo, tebuvo kunigas Milukas ir Olšausko "Lietuva", prie kurios dirbo J. Adomaitis-Šernas, pažinojęs Lietuvos veikėjus. Milukas Olšauską pralenkė, nes jam padėjo kunigai, 1903 metais prie "Dirvos" prijunge "Žinyčią".

Viso kun. Milukas priskaito išleidęs 180 pavadinimų. Tai gražus vienam žmogui vainikas! Amerikos lietuviai gali pasididžiuoti jo knygų leidimo darbais ir dovanojančiai nusišypsoti dėl jo "dzūkiško karaliavimo" žymių.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue,
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA, per year $5.00
CANADA and others countries $6.00
Advertising Rates on Application

Prisipažino...

Jei Kremliaus valdovai norėjo nustebinti pasaulio opiniją, tai reikia pripažinti, kad šį kartą jiems tas visiškai pavyko.

Sovietų vidaus reikalų ministeris oficialiu komunikatu paskelbė esant nekaltais penkiolika profesorių — gydytojų, kurie buvo apkaltinti "gydytojų samoksle".

Tai tikras įvykių perversmas. Visi jie buvo kaltinami sabotažu, šnipinėjimu ir terorizmo veiksmais. Jie buvo apšaukti sovietų spaudoje, kaip ir kiti, išdavikais, žmogžudžiais, tarnaują užsienio imperializmui.

Ir štai dabar visi tie nešvarumai nuo jų nuplaunami. Jie net toliau nebetariami, o tuojau pat buvo paleisti iš kalėjimo rehabiliuoti. Gi jų kaltintojai užėmė jų vietas kalėjime...

●

Ar šitokį sensacinį nutarimą reikia laikyti teisingumo triumfu, koks būna pažįstamas vakaruose?

Ar dėl to reikėtų sveikinti Maskvos teisėjus, kad jie išvengė tragiškos klaidos?

Ne!

Dėl to, kad dar yra viena smulkmena.

Būtent ta, kad tie penkiolika profesorių, neužmirškime, buvo prisipažinę kaltais. Jie buvo prisipažinę, kaip ir visi kiti kaltinamieji didžiuosiuose sovietų procesuose.

Prisiminkime tik.

Zinovievas buvo nužudytas. Kamenevas nužudytas. Bucharinas nužudytas, Rykov nužudytas, Sokolnikov nužudytas...

Tų visų nužudytųjų sąrašui sustatyti mūsų laikrašty neužtektų vietos. Visi jie buvo likviduoti prisipažinę kaltais.

●

Apie tuos "prisipažinimus" buvo daug rašyta.

Buvo manyta, kad šie fanatikai leidžiasi įtikinami, kaip Arthuro Koestlerio veikėjas romane "Nulis ir begalybė", kad komunisto pareiga esanti prisipažinti, nes prisipažindamas paskutinį kartą jis pasitarnauja partijai. Šitoks pasiaukojimas jam atrodo herojiš kumu.

Bet Pravdos komunikatas duoda mažiau komplikuotą paaiškinimą.

Būtent, kad šie prisipažininimai buvo išgauti "giežtai draustina ir neprileistina procedūra".

Išverskime aiškiau: fiziškais ir morališkais kankinimais.

Ir tai patvirtinta autentišku paties vidaus reikalų ministro Beria paaiškinimu.

Tad kodėl ta "procedūra" negalėjo būti pavartota prieš kitus prisipažinusius, kurie buvo likviduoti didžiuose "valymuose" sovietiško budelio?

●

A tai dar neužtenkamas įrodymas, kad sovietinis rėžimas yra pats biauriausias policinis rėžimas?

Sovietų Rusijoje nėra teisingumo.

Ten bet kas ir bet kada, dėl bet kurios priežasties gali būti suimtas ir sušaudytas.

Ir tą čia vakaruose komunistų vadai žino. Jie žino lygiai, kaip nacių vadai žinojo apie dujų kameras.

Jie negali būti apgauti.

Tad jie yra bendrininkai.

Ir reikia tik stebėtis, kad atsiranda žmonių, kurie pritaria tokiam sovietų barbariškumui.

KUR YRA IR BUS MŪSŲ STIPRYBĖ

Ne skaičiuose, o mūsų dvasiniam kapitale. — Išlaisvintai Lietuvai reikės idėjų ir naujų metodų. — Istorijos laikrodį neatsuksime atgal

J. ANTANAITIS

Dabartinis Jungtinių Amerikos Valstybių užsienio politikos vadovas Foster Dulles šių metų Vasario 16-tosios proga pasakė mums giliai įsidėmėtinus ir nepamirštamus žodžius:

— Tautos yra didelės ne dėl gyventojų gausumo ar teritorijos bei turtų didumo, bet dėl savo dvasinės ir moralinės stiprybės ir laisvės bei nepriklausomybės meilės. Šitos ypatybės praeityje padėjo lietuvių tautai nugalėti visas sunkenybes. Aš tikiu—kalbėjo F. Dulles—kad Dievui padedant, jos padės lietuviams iškęsti dabartinę priespaudą ir susilauti naujos laisvės dienos...

Tiesa, kad esame nedidelė tauta ir skaičium ne ką galime nustebinti. Savo laiku galinga buvo Lietuva, siekusi nuo jūros iki jūrų. Nuo jos jėgos drebėjo karingi kaimynai. Tačiau toji Lietuva žuvo ne nuo galingesnio priešo, o nuo savo dvasinio sumenkėjimo.

Tad visai pamatuotai Foster Dulles mums primena lietuvių tautos buities dėsnį: Ne skaičiuje glūdi Lietuvos praeitis ir ateitis, o jos moralinėje stiprybėje.

Ypač tą dėsnį turėtume prisiminti, žiūrėdami į būsimą, išlaisvintą Lietuvą. Galvojant skaičiais, jokio optimizmo netenka turėti. Tikros padėties duomenų apie lietuvius šio meto Lietuvoje nedaug teturime, o ir tie patys nėra pastovūs ir tikri, nes ten gyvenimas nuolat keičiasi. Transportai žmonių vis tebekursuoja į Sibirą, o iš "didžiosios tėvynės" — į Lietuvą.

Tačiau kalbėdami apie Lietuvą, įgavome lyg ir papročio teisę, ten esamą padėtį aliarmuoti. Nėra abejonės, kad reikia kelti (ir privalome tai daryti, nors dar permažai tai darome) ir kur tik galima, aliarmuoti pasaulio sąžinę, dėl vykdomo Maskvos okupantų mūsų tautos genocido. Tik vargu ar pateisiname, kai patys save aliarmuojame baime, jog vargu ar beliks Lietuvoje lietuvių.

Toks spėliojimais paremtas nuogastavimas, dėl galimo visiško lietuvių tautos išnaikinimo savame krašte yra nenaudingas dvejopu atžvilgiu. Viena, kenkia Lietuvos išlaisvininimo idėjos propagavimui. Antra, ir tai svarbiausia, nukreipiame savo dėmėsį ne į ten, kur reikia. Būtent, į skaičius, o ne į moralinę stiprybę, kur ir JAV Valstybės Departamento sekretoriaus F. Dulles visą lietuvių tautos galią mato.

Nors ir pro migias įsivaizduojami, žinoma, tironų prispaustos Lietuvos lietuvių skaičiai nedžiugina. Po metų ar kelių jie dar gali būti liūdnesni. Dar labiau rusiški ir mongoliški gali tapti ne tik Vilnius, Kaunas, Klaipėda, bet kiekvienas miestas, valsčius ir kolchozas.

Bet Lietuvos tragedija ne tik skaičiuose glūdi. "Planuojant" būsimos, išlaisvintos Lietuvos atstatymą, nevertėtų paskęsti vien tik sausuose skaičiuose, o užmiršti antrąją medalio pusę, būtent, pačius žmones.

Ilga sovietinė okupacija Lietuvoje pakeis iš pagrindų ne tik įvairius skaičius, bet ir patį žmogų, jo galvojimą. Per dešimtmetį priauga nauja žmonių karta, jau kitose sąlygose, kituose rūpesčiuose ir galvojimuose. Gal to nenorėtume matyti, bet tai neišvengiama ir nesulaikoma tikrovė. Apie ją vengiame kalbėti, bent giliau susimąstyti. Ir suprantama, nes tai nuvertintų iki nuliaus kaikuriuos mūsų "užplanavimus". Tačiau apie naujojo žmogaus tipą, kuris auga sovietiškame Pabaltijy, daugiau kalba kiti. Pav., švedų spaudoje pasirodo samprotavimų, paremtų atbėgėlių pasakojimais, jog raudonojoj okupacijoj Pabaltijo žmonių krikščioniškoji moralė ima pradingti, ją pakeičiant "sovietiškoji".

Ir be svetimųjų įspėjimų mąstančiam aišku, kad gilius sovietinio bato pėdsakus rasime ne tik lietuviškoje žemėje, ne tik kaimuose ir miestuose, bet ir lietuvių širdyse ir protuose.

Būsimo ūkio "planuotojai" čia numato, jog išlaisvintoje Lietuvoje buvusiems savininkams savo anksčiau turėtas nuosavybės ne tuoj pat bus lengva atgauti. Tik partiniai ir politiniai "planuotojai" čia yra ooptimistai. Jie viliasi atgauti tai, ką prieš 25-kerius metus turėjo.

Ne taip jau lengva operuoti miglotais (spėjimais) skaičiais ir už vandenynų sudaryti būsimos Lietuvos planus. Užtat gana lengvai planuojama lietuvių tautos politinė bei partinė struktūra. Geriau sakant, o tik užsuktas prieš 25-rius metus sustojęs laikrodis. Na, ir jis turi parodyti buvusių partijų likučių galią veiksniuose ir gal kada nors būsimos vyriausybės sudaryme. Su tokiu laikrodžiu grįžus į išsilaisvinusią Lietuvą, kažin, ar tik nebus labai pavėluota?...

Žinoma, reikia kokio nors kriterijaus, kad atvaizdavus politinių emigrantų diferianciaciją. Jeigu nelengva sugalvoti geresnio, tai kopijuojama tą, kuris buvo Lietuvoje, nors ir prieš ketvirtį šimtmečio. Juo labiau, jog tam tikra dalis šių išeivių, galbūt, tokios politinės diferianciacijos ir nenorėtų.

Bet visai kitas klausimas, ar jis parodo dabartinį, ir juo labiau būsimą visos lietuvių tautos politinį galvojimą. Juk sustojęs laikrodis esamo laiko neparodo.

Tiesa, niekas negincys teisės politiniams emigrantams organizuotis į buvusias Lietuvoje ar nebuvusias partijas ir draugijas. Jokie balsavimai jų atsiradimo pagrindus nei patvirtina, nei iš viešosios opinijos jų garsą išbraukia.

Yra tačiau labai ginčytina teisė tai ar anai partijai šiose aplinkybėse vaizduoti visos lietuvių tautos daugumos galvojimą, o kitoms primesti mažumos teises. Tūli "daugumiečiai", be to, savo partijai daugumos teisę nori išsikovoti religijos motyvu. Bet tai grynas nesusipratimas, kuris, atrodo, tik pas mus dar madoje. Kaip matome, daug kur kitur religija labiau gerbiama ir ja nesidangsto partijos, savo siekimams įgyvendinti.

Štai toks įžymus krikščionių demokratų autoritetas, Pietų Amerikos krikščioniško — demokratiško internacionalo vadas prof. Alceu Ambrose Lima, vidurio Europos KD kongrese iškėlė pavojų, kuris atsiranda katalikų partijas indentifikuojant su Bažnyčia, nes tai esąs neišvengiamas pavojus virsti klerikalinėmis partijomis ir iššaukti tiek Bažnyčiai, tiek politikai žalingą klerikalizmą. Jis ypač pabrėžė fatališką reikalą atjungti politiką nuo principų ir pirmoje eilėje nuo religinių principų.

Atrodo, kad čia pacituotų žodžių autorius yra pakankamas autoritetas ir mūsų dešiniesiems, kad patikėjus, koks yra pavojus politiką suidentifikavus su religija ir Bažnyčia.

Kita vertus, emigracijoj atsikūrusios mūsų politinės partijos yra tik senų, kitados Lietuvoje veikusių, partijų modeliai. Tai tik skeletai, be aiškios ūkinės, politinės bei socialinės programos. Gal tik tų partijų veikėjų galvose telpa jų programų kaikurios mintys, pagrindinės gairės. Jie prisimena senas programas, bet čia atnaujintų neturi.

Tačiau tautos dinamiką sužadins ir jai savo valstybės atskūrimui stiprybę įkvėps ne atgyventos partijų programos bei jų veikimo būdai ir metodai, o naujos idėjos, nauji, veiksmingesni ir nauji pavyzdžiai, kurie atitiks būsimas sąlygas ir laiko dvasią. Senieji skeletai dažnu atveju tiks tik Lietuvos praeities muzėjun.

Užuot besiginčijęs, kuri partija kiek postų turėtų užimti būsimoje mūsų vyriausybėje ar seime, syetur begyvenant reikėtų daugiau pasimokyti iš tų kraštų teigiamų pavyzdžių, kad į išlaisvintą Lietuvą parvežtume naujų idėjų ir naujų veikimo metodų, bet ne tuos pačius, kurie prieš kelis dešimtmečius buvo ten praktikuojami. Tai ypač mūsų, politinių emigrantų, istorinė pareiga Lietuvai, nes savo gimtajame krašte rasime įkvėptas sovietines idėjas ir jų veikimo metodus. Tai pats svarbiausias kapitalas, kurio bus reikalinga išlaisvinta Lietuva.

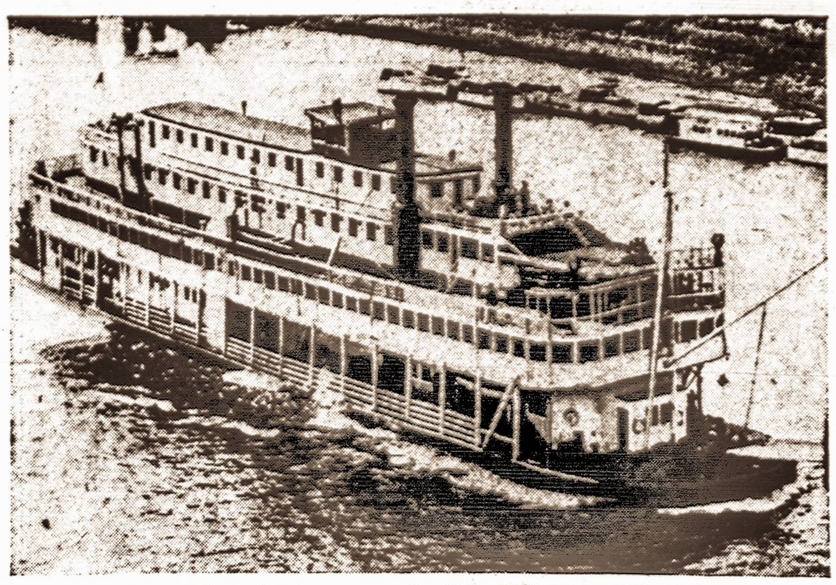

Buvęs Missippi laivas paverstas "plaukiojančiu viešbučiu".

KĄ OLIS SAKO APIE ŠAUKIAMĄ LIETUVIŲ SĄSKRYDĮ WASHINGTONE

Ryšium su šaukiamu Amerikos lietuvių sąskrydžiu (birželio 20 ir 21) Washingtone Jonas Valaitis turėjo pasikalbėjimą su adv. Antanu Oliu. Pasikalbėjimas, kuris buvo perduotas iš Margučio radijo programos, skambėjo taip:

Turiu garbės Tamstoms perstatyti garbingą, lietuvių tautai daug nusipelniusį veikėją, žinomą didelio mąsto darbų Lietuvai ir lietuviams organizatorių advokatą Antaną Olį, Chicagos Sanitary District Prezidentą, kurį kovo 21 d. didžiausias pasauly dienraštis Chicago Daily Tribune siūlo kandidatu Chicagos miesto mero pareigams, o trys didžiausios amerikoniškos organizacijos kovo 27 d. jį pagerbė Good Government Award bankete "For outstanding public service in the Government in the State of Illinois". Nors buvo anksčiau manę pagerbti Ill. gubernatorių ar mėrą, ta garbė teko lietuviui. Tokios aukštos garbės lietuvis Amerikoje dar nebuvo susilaukęs. Tuo asmeniu yra adv. Antanas Olis, kurį Jums turiu garbės perstatyti.

Antanas Olis: Dėku pone Valaiti. Man, Chicagoj gimusiam ir augusiam yra natūralu rūpintis savo valstybės ir miesto reikalais. Bet, kaip lietuviui, man svarbu, kad amerikiečiai mūsų tautą pažintų ir daugiau įvertintų.

Jonas Valaitis: Girdėjau, kad Jūs, pone Oli, rūpinatės Washingtone šaukiamuoju Lietuvių Sąskrydžiu birželio 20 ir 21 dienomis, Lietuvos pirmajam Karaliui Mindaugui pagerbti ir Lietuvos 700 m. sukakčiai paminėti.

Olis: Aš esu tik narys komiteto, kuris šiuo reikalu rūpinasi. Birželio 20 ir 21 dienomis iš visos Amerikos kviečiami pavyzdingieji lietuviai, organizacijų atstovai, atvykti į Washingtoną pasididžiuoti Lietuvos praeitim. Jeigu tautos su neįdomia praeitim mėgina ieškoti savo istorijos, mes, lietuviai, negalime tylomis praleisti fakto, kad šiemet sukanka net 700 metų, kai Mindaugas vainikuotas pirmuoju Lietuvos Karaliu, sujungęs visas lietuvių gimines, įsteigė galingą valstybę ir mirdamas, paliko stipriais pagrindais didelę ir galingą valstybę. Amerikiečiams nėra žinoma, kad Lietuva yra sena valstybė, kuri naudingai patarnavo Europos ir civilizacijos progresui. Turėdami tokią įdomią praeitį, mes ją privalom iškelti amerikiečiams ir visiems mūsų draugams, ta pačia proga iškelkim savo gražųjį meną ir lietuvių muziką, kuriuose atspindi lietuvių kultūra.

Valaitis: Jūsų aiškinimas labai įtikinantis. Įdomu, kaip mes visi galėtume prisidėti?

Olis: Prisidėkime dalyvaudami iškilmėse, įprasmindami Lietuvos Himno autoriaus Kudirkos žodžius, kad stiprybę tautai semiame iš praeities. **Kiekvienoje lietuvių kolonijoje lietuviai privalėtų ne tik raginti savuosius, bet ir nelietuvius, o ypatingai valdžios atstovus, dalyvauti šiame minėjime.**

Valaitis: Ar birželio 20 ir 21 dienomis manote susilaukti daug žmonių?

Olis: Esu tikras, kad Amerikos lietuviai veikėjai suplauks į Washingtoną šiai šventei. Sudomintų Lietuvos praeitiem kongresmonų, senatorių ir kitų aukštų valdžios pareigūnų manome sukviesti iki 200.

(Nukelta į 6 psl.)

NETVARKA — SVARBIAUSIAS GINKLAS

Guderiano strategija buvo "drumsti vandenį", kad jo šarvuočiai staigiais prasiveržimais prancūzų akyse fronto vaizdą darytų chaotišku. – Delsimas tie Dunkerque turėjo pragaištingos įtakos į karo eigą.

B. G. MEDELIS

De Gaulle, Daladier ir kitų šiuo reikalu pasiūlymai buvo nepaisomi. Iš to reikia spręsti, kad vyriausioji prancūzų karo vadovybė nenorėjo ar negalėjo suprasti tankų vaidmens judamajame kare. Kaip ten bebūtų prancūzų kariuomenės manevrai ir didelio masto pratimai, apie kuriuos man tekdavo girdėti, rašo gen Guderian savo knygoje "Šarvuočių vadas", prancūzų vadovybės buvo taip planuojami, kad kariuomenė būtų **apmokyta judėti, imtis ofenzyvos arba defenzyvos, remiantis apibrėžtomis, nusistovėjusiomis aplinkybėmis.** Lig tik buvo nuspręsta atitinkama akcija, ji turėjo būti metodiškai vykdoma pagal planą ne tik priartėjus prie priešo pozicijų ir paskirsčius junginiams atitinkamus uždavinius, bet ir artilerijos parengimo metu ir net pradėjus puolimą arba pagal reikalą gynimą. Šioji **planingos kontrolės manija,** kur niekas neturėtų būti paliktas atsitikimui, vertė prancūzų šarvuočių pajėgas armijos ribose taip suorganizuoti, kad nekliudyti vykdyti generalinį planą, kitaip sakant, šarvuočiai buvo priskiriami prie pėstininkų divizijų. Tik dalis prancūzų tankų buvo suorganizuoti operatyviam (nepriklausomam) panaudojimui.

Atsižvelgiant į tai, vokiečių vadovybė galėjo laukti, kad Prancūzijos gynyba bus pagris ta fortifikacijomis ir įvykdyta pagal iš anksto nutartą planą. Šis planas, žinoma, buvo pagristas Ljo pasaul. karo pamokomis, prancūzų patirtimi pozicinio kariavimo srityje, pasitikėjimu savo ugnies iš pastovių pozicijų jėga ir nepakankamu judėjimo įvertinimu.

Šie strateginiai ir taktiniai prancūzų principai 1940 m. mums buvo gerai žinomi. Mano gi teorijos buvo kaip tik priešingo pobūdžio. Kai prancūzai laikėsi nusistatymo: nieko nedaryti, kol nepaaiškės visos aplinkybės, priešui (vokiečiams) teko pasirūpinti, kad vanduo (vaizdas) visą laiką būtų sudrumstas. Savo staigiais prasiveržimais ir greitu judėjimu jie turėjo kovų vyksmą nuolat komplikuoti ir tuo būdu prancūzų akyse fronto vaizdą daryti chaotišku. Dėl šios taktikos prancūzai susilaukė katastrofiškų padarinių. Tatai buvo antrasis faktorius, kuris kėlė mano pasitikėjimą pergale.

Prancūzai su savo sąjungininkais tikėjosi, kad ir šį kartą vėl bus panaudotas Schlieffen'o planas ir atitinkamai buvo išdėstę savo pajėgas ir pasirengę gintis.

Mūsų gi žinojimas apie priešo kovos planą ir apie numatomas jo reakcijas vokiečių pasitūmėjimo pradžioje buvo trečias veiksnys, kuris rėmė mano tikėjimą pergale.

Mes pažinom ir gerbėm prancūzų karį nuo I pasaul. karo. Jis buvo narsus ir kietas kovotojas, kuris gynė savo kraštą su atkaklia energija. Neabejojam, kad tą pačią dvasią jis parodys ir šį kartą. Bet kalbant apie prancūzų vadovybę, mes stebėjomės, kodėl ji nepasinaudojo palankia jai 1939 m. rudeni padėtimi, kai didžioji vokiečių kariuomenės dalis, įskaitant ir visus šarvuočius, buvo sutraukta Lenkijoj. Kokios buvo prancūzų santūrumo priežastys, sunku supras ti. Galėjom tik spėlioti. Bet kaip ten bebūtų, prancūzų vadovybės atsargumas palenkė mus manyti, kad mūsų priešai kažkaip tikėjosi išvengti rimto ginkluoto susirėmimo. Pasyvus prancūzų elegesys 1939-1940 m. žiemą, atrodė, reiškia menką iš jų pusės entuziazmą karui.

Iš viso to aš išvedžiau, kad stipriomis šarvuočių pajėgomis puolimas per Sedan ir Amiens, Atlanto pakrantei esant tikslu, ryžtingai ir energingai vadovaujant, giliai smogtų į priešo jėgų, žygiuojančių į Belgiją, sparną. Netikėjau, kad priešas turėtų pakankamai jėgų atremti šį įsirovimą, todėl buvau įsitikinęs, kad yra daug vilties pasisekimui, ir, jei tik pradinis laimėjimas būtų tinkamai išnaudotas, galima būtų atkirsti visas priešo jėgas, slenkančias į Belgiją.

Kitas mano uždavinys buvo įtikinti savo vyriausybę, o taip pat mano vadovybėje esančius karius, kad mano idėjos yra teisingos ir kad tuo būdu laimėčiau sprendimo laisvę iš vir šaus ir patikimą bendravimą iš apačios.

Trys mano šarvuočių divizijos, kurių uždavinys buvo greitai prasiveržti per Liuksemburgą ir pietų Belgiją, buvo vadovaujamos generolų, kurių išmanymu ir patikumumu aš galėjau visiškai pasikliauti. Jie žinojo mano nusistatymą ir kartu su manim buvo įsitikinę, kad, lig tik šarvuočių judėjimai bus paleisti laisvai veikti, jiems turi būti duota žalia šviesa iki pat kelio galo. Šiuo atveju tai būtų La Manche kanalas! Šis tikslas buvo aiškus įkvėpimas kiekvienam mūsų kariui ir jis jo siektų, net ir ilgą laiką negaudamas įsakymų, kai tik ofenzyva būtų prasidėjusi.

Persikėlimas per Meuse upę buvo iškovotas nesunkiai. Guderian pasakoja, kad jam lipant į valtį, vienas pėstininkų pulko vadas pulk. Balckui sušuko: "Pramoginis pasiplaukiojimas laiveliais Meuse upėje draudžiamas!" Tačiau čia netikėtai įsikišo vadovybė ir įsakė laikyti Meuse prietilčį, kol atžygiuos pėstininkų korpai. Aš vis dar tebebuvau užsidegęs vykdyti savo planą — tai reiškia: užbaigti prasiveržimą ir nesustoti, kol nebūsime pasiekę La Manche. Niekad man neatrodė galima, kad pats Hitleris, kuris pritarė drąsiam Mannšteino planui ir nepratarė nė žodžio prieš mano pasiūlymus išnaudoti prasiveržimą, dabar bus išsigandęs savo paties neapsigalvojimo ir įsakys nedelsiant sustabdyti mūsų žygiavimą. Pagaliau po dviejų dienų delsimo vėl buvo leista stumtis į priekį. Buvo pasiekta Bologne ir kiti La Manche pakrantės miestai.

1940 m. gegužės 24-tąją Vyriaus. Vadovybė vėl įsikišo į operaciją, kurios tikslas buvo Dunkerque. Hitleris įsakė kariuomenei sparnui sustoti ties upe Aa. Per upę persikelti buvo uždrausta. Šis netikėtas įsakymas, Guderiano nuomone, **turėjo pragaištingiausios įtakos visai būsimai karo eigai.**

Mums nebuvo pranešta, pasakoja Guderian, kokios to buvusios priežastys. Įsakyme buvo pasakyta: "Dunkerque turi būti paliktas aviacijai. Jeigu Calais paėmimas pasirodytų esąs per sunkus, šį miestą taip pat palikit aviacijai".

Nepaisant, kad vadovybė nepritarė pagerinti savo pozicijoms ir puolimu uždaryti ratą apie Dunkerque, dvi šarvuotos divizijos mėgino savo iniciatyva pasistumėti. Bet vėl buvo gauti įsakymai sustoti.

Tokiu būdu mes buvome priversti sustoti priešais Dunkerque ir matėme, kaip britai su dideliais ir mažais laivais evakuoja savo kariuomenę. Tą pat vakarą Hitleris leido atnaujinti žygį į Dunkerque, bet jau buvo per vėlu pasiekti per galę. Pagaliau, gegužės 27 d. Dunkerque buvo paimtas, bet laimikis jau buvo ištrūkęs iš rankų.

Vakar ir rytoj

P. DANTAS

Sakoma, kad niekas nebūna pranašas savajame krašte.

Tas, gal iš dalies, daugiausia taikoma lietuviams.

Jei toks Jean Paul Sartre būtų rašęs lietuvių kalboje, aišku, kad Draugo kritikų jis būtų buvęs taip suniekintas, kaip buvo suniekintas Antanas Škėma už "Šventoji Inga", kad daugiau nebūtų drįsęs paimti plunksnos į rankas.

Bet laimei, Sartre rašė pranc ūziškai... Šiandien jis garsus ir studijuojamas visuose pasaulio universitetuose.

Reikia tik sveikinti A. Škėmą, išdrįsusį literatūroje išeiti toliau uz savo parapijos ribų.

Aišku, jo "Šventoji Inga" ne patiks tiems, kurie vis nenori pripažinti, kad gyvename atominiame amžiuje ir tebeskirsto premijas "limonadinei literatūrai".

Švedas Dag Hammarskoeld užima Trygve Lie vietą Jungtinėse Tautose.

Tai reikšmingas įvykis, kad švedui pasisekė gauti sovietų ir vakariečių bloko balsus. Gal dėl to, kad Švedija stengiasi ir ateity pasilikti neutralia, kaip jai pasisekė praeity, išvengiant dvejus karus.

Švedai nori gyventi su visais taikoje ir neieško su niekuo ginčų.

Bet jie neužmerkia akių ir neužsidaro neutralumo kiaute, o rūpinasi kitų nelaimėmis.

Ar ne švedų konsulas Nordling išgelbėjo Paryžių nuo sunaikinimo, įkalbėdamas nacių gen. von Cholitz atsisakyti nuo šetoniško sumanymo susprogdinti gražųjį miestą?

Buvo dar ir kitas švedas — grafas Bernadotte, kuris sutaikė žydus su arabais ir pats žuvo nuo vieno fanatiko rankos.

Ar žinote, kad 2953 metais žemėje gyventojų skaičius padidės net 1,024 kartais daugiau negu yra šiandien ir gres didelis bado pavojus.

Šitokius liūdnus dalykus pranašauja Charles Galton Darwin, garsiojo Darwino anūkas, kuris profesoriauja Cambridge universitete. Jis nestudijuoja, kaip jo garsusis senelis žmogaus kilmę, bet tai kas įvyks už milijonų metų.

Anot jo, niekas negali sukliudyti žmonėms daugintis.

Karai ir epidemijos kiek sulėtina, bet vis atsiranda tautų, kurios dėl ambicijos ir noro viešpatauti pasaulyje, skatina daugintis.

Tuo tarpu maisto dauginimasis neseka tokiu tempu ir už tūkstanties metų žemėje bus tiek gyventojų, jog reikės milijono kartų daugiau maisto negu suvartojama šiandien.

Ateities pasaulio vyriausybė turės išleisti įsakymą, kiek kuri šeima galės turėti vaikų.

Bet tas dar bus ne rytoj ir nėra reikalo darytis maisto atsargų.

Atspėkite, kas pirmas išrado dviratį? Tai rusas mužikas Leonti Šušerenkov 18 amžiuje, kurio sukaktį neseniai minėjo Maskvos Akademija.

Aišku, kad dėl to nenustebote. Jau pripratote prie to, kad pasaulyje nėra tokio daikto, kurį rusai pirmieji nebūtų išradę. Ar tai garo mašiną, ar raketą, ar chloroformas, ar elektrikinę lemputę, viskas buvo išrasta tame mužikų krašte.

(Nukelta į 6 psl.)

KĄ PASAKOJA GRĮŽĘ IŠ LIETUVOS

Grįžę iš Lietuvos vokiečiai daug pasakoja apie partizanus ir jų veiklą. Čia duodame vieną tokį epizodą.

1950 m. pas vieną ūkininką, kurio ūkis buvo prie miško, atvyko du partizanai. Jie atrodė labai pavargę ir buvo tuojau paguldyti. Ūkininkas su savo darbininku išėjo į kiemą ir, ten dirbdami, pamatė atvažiuojant du sunkvežimius. Greitai buvo pažadinti miegantieji partizanai ir šie, kadangi miegojo apsirengę, suspėjo išbėgti ir pasislėpė rūsyje. Netrukus į kiemą įvažiavo abu sunkvežimiai, pilni NKVD ir milicininkų, apie 30 vyrų. Vienas iš jų pasiliko kieme, o kiti trumpai pasikalbėję, išėjo miško link. Pasilikusysis ėmė dairytis po kiemą, nuėjo į tvartus ir kitus pastatus. Ūkininkui jis pasakė, kad atvykę likviduoti banditų, kurie vis dar laikosi miške. Jis buvo pakviestas įeiti į vidų, bet atsisakė, pareikšdamas, kad geriau liksęs lauke, nors oras tą dieną buvo blogas.

Vaikščiodamas, jis, matyti, buvo pastebėjęs kažką įtartino, nes kelis kartus norėjo įeiti į rūsį, kur buvo abu partizanai, bet nedrįso ir tik neišleido šios vietos iš akių. Pamažu enkavedistas pradėjo nervintis, taip pat abu rūsyje buvusieji pajuto negerą. Pagaliau jis nutarė patikrinti ir ati darė duris į rūsį, bet tuo pačiu momentu gavo smūgį į veidą ir parvirto. Abu partizanai pasileido bėgti miško link. Jie nepaleido šūvių, nenorėdami sukelti triukšmo, kurį būtų išgirdę kiti milicininkai.

Be sąmonės gulinčiam enkavedistui ūkininkas atnešė vandens. Jis netrukus atsigavo ir tuoj pradėjo šaudyti. Miške taip pat pasigirdo šūviai. Vienas iš partizanų bėgdamas pateko ant milicininkų ir buvo jų nušautas. Antrasis buvo sunkiai sužeistas. Žmonės pasakojo, kad jis po to buvo nubaustas ištrėmimu 25 metams. Ūkininkui nieko neatsitiko, nes sužeistasis partizanas neišdavė, kad jis buvo priėmęs juos pailsėti.

Su partizanais milicija turėjusi labai daug vargo. Dažnai vykdomuose taip vadinamuose valymuose dalyvaudavo ir kariuomenė su tankais. Milicininkai, paprastai, giliai į mišką vengdavo eiti, nes partizanai kovodavo iki paskutinio šovinio, — paskutinįjį sau pasilaikydami. Tiek milicininkai, tiek kareiviai labai gerai tatai žinojo ir be ypatingo įsakymo į mišką neidavo. Buvo kalbama, kad miestus valdo rusai, kaimuose — dienos metu rusai, o naktimis — partizanai. Gi miškai tik partizanų žinioje.

***

Grįžusieji vokiečiai pasakoja, kad steigiant kolchozus, ūkininkai visaip išsisukinėjo, nenorėdami į juos stoti, nors buvo visokiomis priemonėmis verčiami. Juos apdėdavo dideliais mokesčiais, areštuodavo, kankindavo.

Vienas ūkininkas, jam pasiūlius stoti kolchozan, atsisakė, pareikšdamas, kad jis valstybei bus naudingesnis, nestodamas į kolchozą. Praėjus kuriam laikui, jis gavo įsakymą pristatyti duoklę, kuri buvo nustatyta trigubai didesnė, negu paskutiniais metais. Ūkininkas jokiu būdu negalėjo pristatyti visko, ko iš jo buvo reikalaujama. Tada jis buvo suimtas.

Po kelių savaičių jis grįžo atgal ir savo artimiesiems pasakojo, kad buvo kankinamas ir mušamas, be to, verčiamas prisipažinti, jog į kolchozą nenorėjęs stoti todėl, kad bendradarbiauja su partizanais ir, įstojęs, kolchozan, negalėsiąs jų remti maistu. Tačiau ūkininkas šių kaltinimų neprisiėmė. Buvo tardomas naktimis. Tardytojai, norėdami išgauti iš jo prisipažinimą, mušė jį visa jėga veidan ar krūtinėn arba po krūtine. Tam buvo panaudojama kumštys arba sunkios raštinės, buvusios tardytojo kambaryje. Buvo net kelis kartus grasinta jį nušauti. Jį tardęs rusas, kuris kalbėjo lietuviškai, buvo net kelis kartus nukreipęs į jį revolverį, bet nešovė. Paskui buvęs už darytas karcerin. Prieš tai jam buvo liepta išsirengti nuogai ir tada, visai nuogas, turėjo išbūti tris paras šaltoje ir drėgnoje vienutėje. Valgyti duodavo tik du kartus į dieną, bet tai buvo tik dvokiantis vanduo, kokio jis net savo gyvuliams neduodavo gerti.

Nežiūrint kankinimų ir mušimų, šis ūkininkas neprisipažino jam primetamų kaltinimų. Jis buvo paleistas, grįžo labai išvargęs, susirgo ir netrukus mirė. **(PLB Inf.)**

Taip atrodė pirmas kulkosvaidis

Atsiųsta paminėti

Kazys Binkis: LYRIKA, pirmasis pilnas Kazio Binkio poezijos rinkinys. Redagavo ir įvadą parašė Jonas Aistis, išleido Knygų Leidykla TERRA, 748 W. 33rd St. Chicago 16, Ill. Kaina 2.00 dol., gaunama leidykloje ir pas platintojus

Kazys Binkis yra labai žinomas vardas mūsų pomaironinėje poezijoje. Jo poezijos palikimas nedidelis, sutelpa 120 psl. knygoje, bet jis svarus ir reikšmingas. Savo pirmuoju poezijos rinkiniu "Eilėraščius" J. Aisčio žodžiais tariant, jis mūsų liaudies kūrybos iškėlė į nepasiekiamas aukštumas, antruoju, "100 pavasarių", jis davė puikių formos ieškojimo pavyzdžių.

"Lyrikoje" telpa jo eilėraščiai iš "Eilėraščių" ir "100 pavasarių", papildyti keliais eilėraščiais, netilpusiais šiose knygose, bet surastais mūsų periodikoje.

Mergių "rikiuotė" Floridos pajūrio smėlyje

AR MES SUGEBAME PASITIKTI ORIGINALUMĄ?

Antano Škėmos " Šventoji Inga"

A. LANDSBERGIS

Šiuo pavadinimu "Terros" išleistas Antano Škėmos prozos rinkinys talpina tris apyilgius dalykus: "Saulėtas Dienas", Apokaliptines Variacijas" ir "Tris apie Traukinį". Juose "Kibirkščių ir Nuodėgulių" autorius, patirštindamas savo pesimistine ironija ir gausiai naudodamas fantastinę alegoriją, ieško savito išraiškos būdo savo sprogmeninei medžiagai.

Viena būdingiausių šio rinkinio savybių yra jo dabartinumas, jo privalumai ir trūkumai, įtakos ir šaltiniai yra čia pat XX amžiuje. A. Škėmos apdaras, nors vietomis atspuręs ar mirktelėjęs Senos kairiojo kranto vandeny, maloniai išsiskiria iš daugumos mūsų rašytojų, apsitempusių dar praėjusio šimtmečio parėdais. Čia, patinka ar ne, į mus dabarties kalba byloja rašytojas gyvenąs dabarty.

Atvertę "Saulėtas Dienas", prisiminkime Vienuolį rašantį apie mišrios šeimos problemas, ar Vaičiulaitį žiūrintį į aplinką vaiko akimis. Tos temos pasitiks mus kitu pavidalu. Čia nebėra visažinančio objektyvumo, pasakojimo vientisumo ar gramatikos neliečiamumo. Realistinės įtarpos keičiasi su skubia simboliais apkrautų vaizdų grūstimi, pasamonės trukčiojimais, sakinys gale išbala ir ištysta norėdamas tiesioginiai atvaizduoti Medvedenko nuovargį.

Ši, spėju, dalinai autobiografinė apysaka turi savy pakankamai medžiagos ilgam romanui. (Todėl taip stipriai galima jausti, kad čia iššauktoji tikrovė nesibaigia su pavaizduotaisiais įvykiais, Ukrainos vakaro garsai savarankiškai aidi tolyn, dulkini skersgatviai, sutepti kruvina istorija, nusitęsia ir už knygos puslapių.) Išplėtus ją, gal laimėtų veikėjai, į kuriuos norisi pažiūrėt giliau, bendrai įspūdis įgautų daugiau tragiškos dimensijos. Bet epinis romanas ne Škėmos temperamentui. Jis sugeba išgaut epinių bruožų ir siauresniuose rėmuose, dėka vykusio atmosferos vaizdavimo, ryškių antraeilių veikėjų ir, ypač, liūdnos, trapios, greit nepamirštamos Martynuko povyzos.

Šio žmogiškojo artumo nėra "Apokaliptinėse Variacijose", primenančiuose abstrakčią kompoziciją dailėje. Simpatingojo bomo Louis Smith ir paraližuotosios Dorothy Brown nutikimai brėžimai lygiagrečiai į didžiausiąjį jų išgyvenimą — susitikimą su Mr Joe Parker (mirtimi), važinėjančiu po Chicago nauju De Soto.

A. Škėma yra vienas iš labai nedaugelio mūsų rašytojų, mėginančiųjų vaizduot amerikietiškąją aplinką ir jos ritmą. Jo Chicago išnyra, kaip paryškintu detalių seka, pradžioje matoma beveik naturalistine "kameros akimi", bet linkstanti į fantatiškumą ir, todėl, be jokio vargo pereinanti į nedaug kuo skirtingą pomirtinę buitį. Ten autoriaus vaizduotė skuba kulverstomis, subjektiškiodama įdomiais tragikomiškais vaizdais ir visokeriopu simbolizmu: prasmingu, mužinu, skolintu.

Apysakos eigoj, laiks nuo laiko, kaip muzikinė iliustracija, pasirodo ištrauka iš Apokalipsės. Angelas su ugnies šulais, ženklai kaktoj ir pamatų brangakmeniai įsiterpia veiksman. Ypač tramvajaus gaisre, šis sugretinimas yra gana įspūdingas, nors kaikam jis gali atrodyti dirbtinai prisegtu.

"Trijų apie Traukinį" pasakojimų jungtis — vagonai yra matomai dirbtina. Dar opesnis jų vyriausias veikėjas Skaidra. Šis jaunas svajotojas, pergyvenąs nusivylimą savo garbintąja motina, išlaiko mūsų dėmesį pirmajame pasakojime, nors ir apkrautame nereikalingom smulkmenom ir dialogu. Tačiau antrame, kur, po daugelio metų, jis ieško savo prarastos mylimosios pokarinėje Vokietijoje, jo visad paruošti samojai prisimena apsiblausiusius velesniųjų Remarko romanų didvyrius. Trečiajame, vienveiksmio formoje, (Šventoji) Inga pergyvena nuolatinį savo mirties pasikartojimą uždaram traukiny ir, trumpam laikui, susitinka su Skaidra, kuris, kaip Orfejus, ateina ieškoti jos mirusių karalystėn. Jis yra pasmerktas nuolatiniam neveikimui bei nepasisekimui ir, kaip akmuo kačiuką, traukia žemyn visą pasakojimą.

Vienveiksmis "Šventoji Inga" yra labiausiai išbaigtas iš trijų, bet vaidint ji būtų sunkoka. Jo metafiziniai simbolinis rūkas neįmanomas praskirt vienu žiūrovo sėdėjimu. O praskyrus jį atidžiu skaitymu, atrandi Anouilhinės "juodosios nuotaikos" įvairavimą.

Savo nuotaikoms perduot A. Škėma naudoja "kulkosvaidinį" trumpų, aštrių sakinių stilių. Staigus perėjimai, kontrastai, paradoksai, groteska yra nuolatinės jo priemonės. Dialogo drausmingumas išduoda dramaturgą, nors vietomis jis šiek tiek pertemptas ir perstilizuotas. Šio stiliaus stiprybė yra jo greitis ir vaizdų turtingumas. (Pastarasai vietomis net pertirštas, tuomi suteikdamas lygios svarbos visam pasakojimo plotui ir nuskriausdamas svarbiąsias jo dalis). Jo pavojus glūdi perdideliame palinkime į bravūrą ir visko aukojime efektui.

(Nukelta į 6 psl.)

MAŽASIS DON CAMILLO PASAULIS

Giovanni Guareschi

Kiekvienais metais per parapijos šventę buvo daroma iškilminga procesija, nešant Kristų iki upės ir ten kunigas laimindavo vandenis, kad jie nedarytų kvailysčių ir kad garbingai elgtųsi.

Ši kartą iškilmės irgi turėjo pavykti, kaip įprasta, ir don Camillo darė paskutinius pasiruošimus, kaip į kleboniją įsiveržė Brusco.

— Partijos sekcijos sekretorius manęs prašė jus įspėti, kad jis dalyvaus eisenoje su pilnu sekcijos sąstatu ir vėliava.

—Aš dėkoju sekretoriui Pepponei, — atsakė don Camillo. — Būsiu laimingas, jei eisenoje dalyvaus visi sekcijos nariai bet aš prašysiu būti juos malonius ir palikti savo vėliavą ten kur ji yra. Politinei vėliavai nėra ko veikti religinėse iškilmėse. Štai įspėjimas, kurį prašau perduoti nuo manęs.

Brusco išėjo ir už kelių minučių pasirodė Peppone.

—Mes esame tokie pat krikščionys kaip ir jūs, — sušuko jis, vos įkėlęs koją per duris, net nepasakęs labą dieną. — Kuo mes skiriamės nuo kitų?

— Tur būt tuo, kad nenusiimdami skrybėlės, įeinat pas kitą?

— Net kada mes buvome partizanuose?— paklausė don Camillo.

— Ne! Tai buvo tik strateginė sąjunga. Dėl partijos pergalės galima sudaryti sąjungą net ir su kunigais.

— Gerai, — pasakė ramiai don Camillo, — bet kiekvienu atveju jei jūs norite dalyvauti procesijoje, palikite savo vėliavą ten kur ji yra.

— Jei jūs manote, kad galite pamėgdžioti Duče, apsirinkate, klebone! Be mūsų vėliavos nebus nė procesijos!

Don Camillo dėl to nesijaudino. "Tas praeis jam", sakė jis. Ir tiesa, jis nieko apie šį dalyką daugiau nebegirdėjo. Bet sekmadienį, šventės dieną, išsigandę žmonės atbėgo į kleboniją dar prieš pamaldas. Tą rytą Peppone vyrai perėjo visus namus, įspėdami gyventojus, kad jeigu tik jiems brangi gyvybė, padarys geriau jei nedalyvaus procesijoje.

— Bet niekas neatėjo pas mane, — atsakė don Camillo, — tad tas įspėjimas manęs neliečia.

Procesija turėjo įvykti pasibaigus mišioms. Don Camillo nuėjo į zakristiją persirengė ir ten rado išsigandusių parapijiečių grupę.

— Ką darysime? — klausė jie.

— Aišku, darysime procesiją, — ramiai atsakė don Camillo.

— Bet jie dar ko gero mes bombą į dalyvius! — sušuko jie. — Jūs negalite žmonių gyvybę statyti į tokį pavojų. Mūsų nuomone reikėtų atidėti procesiją, įspėti miesto žandarmeriją, kad būtų užtikrintas saugumas, bet ne anksčiau.

— Teisingai! — sutiko don Camillo.—Gi belaukiant, mes pasistengsime paaiškinti kankiniams, kad jie blogai darė skelbdami religiją, kada ji buvo uždrausta. Jie turėjo palaukti kol būtų atvykę žandarai.

Po to, don Camillo parapijiečiams parodė kur yra durys ir jie išėjo.

Po kiek laiko pas jį atėjo keli seniai ir senos moterėlės, kurie pareiškė, jog nori dalyvauti procesijoje.

— Eikite namo tuojau pat, — pasakė jiems don Camillo. Dievas turės dėmesy jūsų gerus religingus norus. Bet tai yra atvejis, kada seni vyrai, moterys ir vaikai turi pasilikti namuose.

Nedidelė drąsuolių grupelė, kurie nežiūrint draudimo laukė prie bažnyčios don Camillo, pasigirdus pirmiems šūviams, išbėgiojo. Nors tai buvo Brusco šūviai paleisti į orą, kaip demonstracija. Don Camillo rado aikštę priešais bažnyčią tuščią, kaip bilijardo stalą.

— Ar mes eisime? —paklausė Kristus nuo altoriaus. — Upė turi būti nuostabiai graži tokioj saulėtoj dienoj. Aš ją su dideliu malonumu noriu pamatyti.

— Taip, mes einame! Bet Jūs kaip palydovą turėsite tik mane vieną,— pasakė don Camillo.

— Kada būna kur nors don Camillo, to pilnai pakanka,— pasakė šypsodamasis Kristus.

Don Camillo greitai pasirišo odinį diržą su makštimi ir paėmęs didįjį kryžių nuo altoriaus, įsikišęs į makštį, atsidūso:

— Vis dėlto galėjo kryžių kiek lengvesnį padaryti!

— Tu tai sakai man, kuris turėjo vilkti kryžių iki pat viršaus ir mano pečiai nebuvo tokie platūs, kaip tavo!

Don Camillo, nešinas kryžiumi, iškilmingai išėjo pro bažnyčios duris.

Miestelis buvo kaip išmiręs. Žmonės išgazdinti užsidarė namuose ir žiūrėjo į don Camillo pro uždarytų langinių plyšius.

— Aš turėčiau būti panašus į tuos vienuolius, kurie klaidžioja vieni su juodu kryžiumi po maro išnaikintus miestus, — pasakė sau don Camillo. Paskui jis pradėjo giedoti su savo stipriu baritono balsu, kuris sklido tyloje. Jis perėjo aikštę ir pasiekė svarbiausią gatvę. Bet ir ten buvo visiška tyla. Nedidelis šuniukas, išbėgęs iš mažos gatvelės, pradėjo sekti užpakaly don Camillo šokinėdamas.

— Eik šalyn! — pabarė don Camillo.

— Palik jį, — sumurmėjo Kristus nuo kryžiaus. — Peppone vėliau negalės sakyti, kad net šuns nebuvo procesijoje!

Namai retėjo. Už pasisukimo gatvė virto į keliuką, kuris baigėsi upės pakrantėje. Bet prie to pasisukimo, don Camillo laukė kliūtys: ten buvo apie pora šimtų tylių žmonių, kurie stovėjo išskėtę kojas ir sukryžiavę rankas. Priešaky visų stovėjo Peppone kumščius įrėmęs į juosmenį.

Don Camillo panorėjo būti tanku. Bet jis buvo tik don Camillo ir kada bebuvo tik per porą žingsnių nuo Peppone, sustojo. Jis ištraukė kryžių iš diržo makšties ir užsimojo su juo, kaip su vėzdu.

— Jėzau, — sumurmėjo jis, — laikykitės gerai! Aš smogsiu!

(Nukelta į 6 psl.)

Paryžiaus Eifelio bokštas, pastatytas prieš 64 metus, rūpestingai prižiūrimas ir nuolat dažomas.

ŠKEMOS "ŠVENTOJI INGA"

(Atkeltas iš 5 psl.)

Pastaboje prieš "Tris apie Traukinį" mes skaitome: "Abu pasauliai yra netikri: ir realusis, ir mano sukurtasis". Koksai yra A. Škėmos pasaulis?

Egzistencialistai priskirtų jį prie "kraštutinių padėčių". Tai pasaulis, kuriame niekad neišoperuojami polipiai, kurio gatvėse nebėra namų, ant kurio žibintų kabo vaikų supami pakaruokliai, kurio soduose motinos užmuša jų vaikų dievinimą. Tai surrealistinei poezijai įprastas nuolatinio skeldėjimo ir dūžimo pasaulis, sprogstąs kristalų, topazu ir auksu, ar atmatomis Michigano ežero dangoraižių papėdėj. Tai tankų suplotos moters ir suanglėjusių lavonų, gedimo ir bjaurumo, karo ir smurto vieta. Tai — mirties pasaulis.

Bet mirtis nereiškia pabaigos ir poilsio. Ji tėra pasikartojimas uždaram kambary ar vagone. ("Jūs tai vadinat stebuklais?" klausia Dorothy Brown.) Čia vėl suskamba vienas egzistencialistinės filosofijos ir moderniosios literatūros, aplamai, leitmotyvų — uždaruma. Tai mūsų buvimo paradoksas, kartotas J. P. Sartre ("Huis-Clos") ir dvasinių tėvų iki pat jų tolimųjų pirmatakų, kaip vokiečių dramaturgo Grabbe, sakiusio: "Mes neiškrentame iš šio pasaulio, Mes jame, dabar ir amžinai".

Šitam pasauly meilė tepalieka siekimu, ne išsipildymu. Ji sugeba prasiskverbti mirties vidun, bet neįstengia laimėt. Dievo glėbys ateinąs po mirties, bet gal ir Jis teegzistuoja, kol tęsiasi Bacho muzika, gal ir Jis pranyksta, kaip vaikelis su aprikosu. Mėginimas pasiekt Jį šiame pasauly baigiasi, kaip Martynukui, apgautam rūkstančiuos šiauduos. Jei šiame pasauly yra planas, jis mena siaubingą Apokalipsės eigą.

Beieškant aptarimo autoriui, prisimena šie F. Kafkos žodžiai apie rašytoją:" ...jis jaučia žemiškos buities naštą intensyviau ir stipriau negu kiti žmonės. Jam, asmeniškai, jo daina tėra riksmas. Menas menininkui tėra kentėjimas, kuriuo jis atpalaiduoja save tolimesniam kentėjimui".

Menas taip pat yra priemonė išsilaikymui. Kada ant rašytojo užgriūna toji "buities našta", jis atremia ją, aptardamas ją žodžiu, išreikšdamas ją simboliu, įresdamas jos pergyvenimą savo vaizduotės statinin. Kai jos griūtis perdidelė, A. Škėmos statinys vietomis pabyra tulžimi ir neviltimi. Jo stiliaus kulkosvaidis išslysta iš rankų ir keli langai išdūžta (kai kurios erotinės scenos). Bet kur autorius sugeba atremti ją, toji kova suteikia daugeliui "Šventosios Ingos" puslapių gilaus intesyvumo.

Mes dažnai sakėmės laukią originalumo. Šios knygos pasisekimo laipsnis parodys, kaip mes sugebame pasitikti originalumą.

DON CAMILLO...

(Atkelta iš 5 psl.)

Bet Jėzus nebuvo reikalingas tvirčiau laikytis, nes žmonės, suprasdami padėtį, pasitraukė į šonus duodami pragėjimą. Tik vienas Peppone pasiliko vidury gatvės nejudėdamas. Don Camillo įsidėjo kryžių į diržo makštį ir pradėjo eiti tiesiog ant Peppone kuris tuoj pasitraukė.

— Aš traukiuos ne prieš jus, bet prieš Jį, — pasakė jis rodydamas į Kristų.

— Tada nusiimk skrybėlę!— pasakė don Camillo visai nežiūrėdamas.

Peppone nusiėmė skrybėlę ir don Camillo iškilmingai prabėjo tarp Peppone vyrų. Kada jis buvo prie upės, sustojo.

— Jėzau, — pasakė don Camillo garsiai, — jei keli garbingi nameliai šiame kiauliškame krašte galėtų plaukti kaip Nojaus arka, aš maldaučiau Jus sukelti potvynį, sugriauti užtvankas ir užlieti visą kraštą. Bet šie garbingi žmonės gyvena tokiuose pat plytų nameliuose kaip ir banditai, tad būtų neteisinga juos bausti už kaltes šio niekšo Peppone ir jo bendrininkų be tikėjimo ir įstatymo, aš jus prašau išgelbėti kraštą nuo potvynių ir duoti gerą gyvenimą.

— Amen, — pasakė garsiai Peppone don Camillo užpakaly.

— Amen, — atsakė visi choru, užpakaly Peppone.

Don Camillo grįžo su kryžiumi atgal. Kada pasiekęs bažnyčią paskutinį kartą atsisuko, kad palaiminus iš tolo upę, jis pamatė šuniuką, Peppone, Peppone vyrus ir visus apylinkės gyventojus, įskaitant vaistininką, kuris nors buvo netikintis, bet šį kunigą, kaip Zeuso griausmą, kuris padarė Amžinąjį Tėvą tokiu simpatišku, jis niekad nebuvo matęs.

DABAR LAIKAS

Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą

GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.

L. TIKNEVIČIUS, Direktorius

Metropolitan Auto School
155 2nd AVENUE
(Tarp 9-10 gatvių)
New York City

PALANKUS LAIKAS IR NEPALANKIOS SĄLYGOS

(Atkelta iš 1 psl.)

Laikas yra didžiausias žmonijos laisvės garantas. Laikas palieka neribotą laisvę tautoms ir žmonėms gyventi ir elgtis taip, kad jis dirbtų jų naudai ar nenaudai.

NEPALANKIOS SĄLYGOS?

Žinau tik vieną. išimtį, ir tą pačią ribotą. Laikas dirba Amerikos lietuvių taupytojų naudai. 1930 metų garsioji depresija daugelio prakaito vaisius žiauriai nušlavė, bet nuo Antrojo Pasaulinio Karo pradžios laikas tebedirba taupymo naudai. Nuostabiai gražiai jis tebedirba dipukų naudai. Banko taupomoji sąskaita toly džio auga su kiekvienais metais, kiekvienu mėnesiu, kiekviena diena, kiekviena valanda ir ypač su kiekvienu virš-valandžiu. Jei nauja depresija greit neateis, laikas vis dirbs jų naudai. O iš to bus, anot dr. Viniko, nemažai kitokių naudų. Be abejo, asmeniškų, "sau — žmogaus" naudų. Lietuvių tautos laisvė, kova už ją, lietuviškoji kultūra, priešbolševikinis sąjudis, demokratija, Dievo karalystės įkūnijimas žemėje su tuo mažai ką bendro teturės.

Išskyrus tą medžiaginės gerovės didėjimo išimtį, laikas mūsų emigrantams nėra nei geras, nei blogas. Jei leisimės, jei būsime palinkę supūti ir žlugti, kaip lietuvių tautos vaikai,— supūsime ir žlugsime. Jei nesileisime, nei nebūsime palinkę kapituliuoti,—išliksime, užsigrūdinsime, būsime naudingi mūsų tautai. Viskas priklauso nuo pavienio žmogaus, nuo jo sąmonės, nuo valios, nuo širdies. Juk ne laikas, bet žmonės gyvenime sudaro sąlygas atitinkamomis mintimis ir veiksmais.

Mums sudarytos nepalankios sąlygos, ir ką mes kalti,— ne vienas porina. Bet kitoms tautoms tos pačios sąlygos vei kia jų naudai. Kodėl jiems susidarė "palankios sąlygos", kodėl laikas dirba jų naudai? Argi ne dėl to, kad jie tas sąlygas sudarė, kad atkakliai dir bo ir siekė, jog laikas "dirbtų" jų naudai? Mes neturėtumėm nuolat teisintis, kad per visą mūsų istoriją vis tik priešai buvo kalti dėl mus ištikusių nelaimių.

UŽ PENKIŲ METŲ — NEBE LIETUVIS...

Tos visos pasakos apie laiko dirbimą ar nedirbimą mūsų naudai, lietuviškoje liaudyje pasireiškia keistais pagrindais.

Prisiklausę tų iškilmingų užtikrinimų, kad laikas dirba mūsų naudai ir kad Lietuvos išlaisvinimo valanda vis artėja, tūli tautiečiai visai protingai apsisprendžia: — kam čia man rūpintis ir dar kaštuotis, tai ne nuo manęs priklauso, o kai laisva Lietuva vėl bus, tai aš gal ten ir pasirodysiu su savo gabumais...

O kita dalis įprato galvoti terminais. Po karo Europoje nekartą teko girdėti samprotaujant: jei dar penkis metus bolševikų okupantai terios Lietuvą, tai jau maža vilčių mūsų valstybei prikelti. Praėjo tie penki metai... Dabar Amerikoje nekartą gausi girdėti broli tautietį pareiškiant: jei per ateinančius penkis metus negalėsime grįžti, tai turbūt jau niekad negrįšime. Valstybė mirė, mirs ir tauta. Man jau neapsimoka būti lietuviu, mano vaikams juo labiau.

Nors laikraščiai apie tai dar nerašo, bet nėra ko nutylėti, nėra ko apsigaudinėti: — tų "penkių metų patriotų" jau dygsta visur, ir ši partija yra vienintėlė, kuri labiausiai gausėja. Ji atsirado seniai ir ji augo nuo to laiko, kai pirmieji mūsų imigrantai įkėlė koją į naująji kontinentą. Ir daug naujų jėgų ji įgavo su paprastąja dipukų imigracija.

KAD IR ŠIMTĄ METŲ!

Gyvenimas parodė, kad tremtinių stovyklose Vokietijoje sukurta vlikinė pedagogika, jog laikas dirba mūsų naudai ir išlaisvinimo valanda artėja, buvo klaidinga ir žalinga. Ne ginčai dėl valdžių ir "pirmenybių" turėjo rūpėti, o greičiau skleidimas minties, kad už Lietuvos laisvę teks dirbti ir kentėti visokiomis sąlygomis ir kad nėra prasmės nustatinėti terminų.

Pageidaujama, kad tai įvyktų rytoj, — bet jei ir per šimtą ar daugiau metų neateis Lietuvos išlaisvinimo valanda, tai argi tat privalo keisti mūsų pareigą nuolat pasilikti lietuviais? Tautos gyvuoja šimtmečius ir tūkstančius dėl to, kad jųjų nariai nori tokiais pasilikti. Daug praeityje būta smurtų, daug okupacijų, daug beviltiškų situacijų. Bet labai reta atsitikimų, kur ištisos tautos būtų sunaikintos ypač per trumpą laiką. Paverg tos tautos po šimtmečių išsikovoja savo valstybes. Kitos, ir tai dabar, tat padaro, niekad praeityje savo valstybių neturėjusios.

Ir lietuvių tauta nežuvo, ir negali būti greit sunaikinta. Nuo visų mūsų priklauso išlikimas, nuo visų mūsų valios ir aukų — laisvės lobis. Kai 1918 metais žlugo caro ir kaizerio imperijos (mūsų tradiciniai okupantai), kai prezidentas Wilsonas paskelbė pavergtųjų tautų apsisprendimo teisę, kaikas galėjo sakyti, jog štai buvo susidariusios "palankios sąlygos" Lietuvai atsistatyti. Bet tarsi pamirštama, kad tos "sąlygos" nieko mums nebūtų reiškusios ir nieko nedavusios, jei tūkstančiai savanorių nebūtų pakilę savo krūtinėmis laisvę iškovoti ir ją išlaikyti.

O tie savanoriai nebūtų pakilę, jei prieš keletą dešimtmečių nebūtų stoję užžėlusių dirvonų arti Basanavičius, Kudirka, Šliupas, Maironis. Saujelė atgimimo veteranų, kurie niekad nebūtų pabudę, jei nebūtų kadaise buvę Mindaugo, Gedimino, Kęstučio, Vytauto gadynių. Viskas tautos amžinybės gijoms supinta.

PARAMA IŠ ŠONO

Teisybė, kai kartais nebėra savųjų, ateina svetimieji. Kai savieji rūpinasi nutautėjimu ir snaudimu, kaikurie lenkai ir vokiečiai savo raštais, kad ir netiesiogiai, žadino devynioliktame šimtmetyje mūsų istorinį romantizmą ir atgimdė mūsų tautinę romantiką.

Nežinau, ar pastebėjote, bet panašus faktas buvo ir dabar, ir tai Vienybės skiltyse. Kadaise atgimimo daktarai Basanavičius, Šliupas, Kudirka tiek sielojosi mūsų tautos sveikata, jog buvo pamiršę praktikuoti pelningą mediciną ir rūpinosi kitokiais vaistais savo tautiečiams. O naujieji lietuviai daktarai Atlanto pakraštyje taip susirūpinę medicinos praktika, jog, išskyrus dr. Tercijoną, aišku, nebeturi laiko net sveikatos patarimų parašyti savo vietiniam laikraščiui. Užtat susilaukiame pamokos. Juk atsimenate, kaip kažkoks, net nelietuviškas, simpatingas žydas pradėjo mokytis mūsų kalbos ir rašinėti Vienybei sveikatos klausimais!

Tikiuosi, kad ne aš vienas atkreipiau dėmesį į tą geros valios bendradarbį. Tas faktas man priduoda daug džiaugsmo užbaigiant šį liūdną straipsnį.

VAKAR IR RYTOJ

(Nukelta į 5 psl.)

Panašiai darydavo naciai, norėdami įrodyti vokiečių geniališkumą. Skirtumas gal tik toks, kad jie išradėjus priskirdavo vokiečių rasei. Bet rusai su tuo terliotis nenori. Jiems lengviau išgalvoti išradėją.

Bet kyla klausimas, jei rusų mužikai viską išrado, tai kodėl komunistai caristinę epoką vaizduoja kaip pačią tamsiausią ir mizerniškiausią?

Ar saulėje gali būti gyvybė?

Kas per klausimas, sakysit.

Bet vokietis advokatas Godfried Buren iš Osnabruck pažadėjo pusę milijono dolerių tam, kas įrodys jam, kad jis klysta manydamas, kad saulėje gali būti gyvybė.

Trys vokiečiai astronomai iš Hamburgo Heckmann, Siedekopf ir Bierman panorėjo laimėti premiją ir įrodinėjo advokatui, kodėl jų nuomonė negali būti gyvybės saulėje, kur yra iki 6000 laipsnių C karščio. Bet Buren tuo nebuvo įtikintas. Tada kiti mokslininkai parėmė įtikinėjimus. Tačiau Buren pasiliko užsispyręs prie savo.

Dabar visas dalykas persikėlė į teismą ir Osnabruck tribunolas turės pasisakyti, ar yra kokių įrodymų, kad saulėje negali būti jokios gyvybės.

Adv. A. Olis

(Atkeltas iš 4 psl.)

Valaitis: Skaičiau, kad šiame minėjime bus pagerbtos ir karių motinos.

Olis: Lietuviai kariai gina Amerikos ir pasaulio laisvę, kovoja Jungtinių Tautų kare. Nuskriaustos jų motinėlės turi būti prisimintos ir pagerbtos sesutės, žmonos ir sužadėtinės. Mums garbė dideli moterų būrį pristatyti Amerikos vyriausybės nariams, parodyti, kad lietuvių tauta prisideda tautų laisvei ginti.

Valaitis: Nepaprastai jautru ir gražu! Beja, ar bus laisvo laiko gražiajai Amerikos sostinei Washingtonui apžiūrėti?

Olis: Bus pakankamai laiko — visą birželio 21 d., sekmadienį. Birželio 20 d. 10 val. ryto vyks minėjimas, o vakare 7 val. bus didysis banketas su nepaprastai įdomia meno programa Statler viešbutyje, Washingtone.

Valaitis: Dėku ponui Oliui už gražų naujos lietuviškos šventės apibudinimą. Manau, paklausysim p. Olio kvietimo ir visi vyksime į Washingtoną dalyvauti birželio 20-21 minėjime.

ČIA RASIT EUROPIETIŠKĄ NUOTAIKĄ

BRAUHAUS
Bavarian Cabaret
249 E. 86 • LE 4-9840
ENTERTAINMENT • DANCING
SCHNITZELBANK
Open 7 days a week for
LUNCHEON • DINNER • SUPPER

THE LORELEI
DINING • DANCING
233 E. 86 • SA 2-9926
Open every night for
DINNER AND SUPPER
CONTINUOUS DANCING

THE DOMINO
210 E. 86 • TR 9-5630
"New York's Largest Nite Club Dance Floor"
JOHN BARNEY & HIS ORCH.
AL CASTELLANOS & RUMBAS
BANQUET FACILITIES

RHEINLAND
228 E. 86 • RE 4-9366
LUNCHEON • DINNER • SUPPER
Entertainment and Dancing featuring
ROSALIND GRANT • FRITZ KLUTSEN
ERNIE STEMM & his Orchestra

CAFE GEIGER
206 E. 86 • RE 4-4428
LUNCH • AFTERNOON TEA
DINNER • SUPPER
CONCERT MUSIC DAILY
4 to 6 P.M. • 8 P.M. to 1 A.M.
EXCELLENT PASTRIES TO TAKE HOME

Enjoy An Evening At The
SWITZERLAND
225 E. 86 • SA 2-9561
Open 7 nights a week for
DINING AND DANCING

Yorkville Restaurant Association

Atsilankydami į **YORKVILLE** nepamirškite apsilankyti

Geras maistas ir europietiškai įrengtos vietos

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City
Telef. MUrray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus: ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L.I.
Telef. Bay Shore 7-3710
Susitarus: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

DR. F. M. BINTAKYS
91 Hanson Place
Brooklyn 17, N. Y.
STerling 9-5285
VALANDOS: Kasdien nuo 1 iki 4 ir Šeštadieniais nuo 3 iki 6 ir pagal susitarimą

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS: 2 — 3 popiet, 6 — 8 vakare. Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus. Tel. VIrginia 9-6125

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. Virginia 9-0476
VALANDOS: 12:30 — 2, 6 — 8, Šeštad. 10 — 3. Ketvirtadieniais ir Šventadieniais uždaryta

T. SAVICKAS, M. D
28 Ashford Street,
Brooklyn 7, N. Y.
Tel. ofiso: APplegate 7-6429
VALANDOS: 1—2, 6—8, Šeštad. 11—3 ir susitarus. Namų TAylor 7-8231

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 1 — 8 vakare. Penktadieniais uždarvta. Tel. EVergreen 7-6868

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS: 1 — 7 val. susitarus. Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždarvta.

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 2 — 9 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. Ofiso STagg 2-0706, Namų — Jamaica 6-3834

JOSEPH ZABNER, M. D.
AKIŲ GYDYTOJAS
35 E. 7tr Street
New York, N. Y.
VALANDOS: Trečiadienį ir šešt. 10—12, Pirm., Treč., Penkt. 6—8, Tel. OR 4-8038

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buvęs Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS — ELEKTROTERPIA.
Nuo 10 val. ryto iki 6:30 v. p. p. Čia pat moterų ligų gydytoja
Priėmimo val. ntr., treč. ir penkt. nuo 10 val. ryto iki 6:30 val. vak.
New York 3, N. Y. (Tarp 2nd ir 3rd Ave) **220 East 12th St.**
Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.
Pūslės, odos, kraujo, vidaus ligos ir nusilpimai. Nerval, glendos, užkietėjimai, vidiniai skauduliai.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

LEONA'S BAR & RESTAURANT

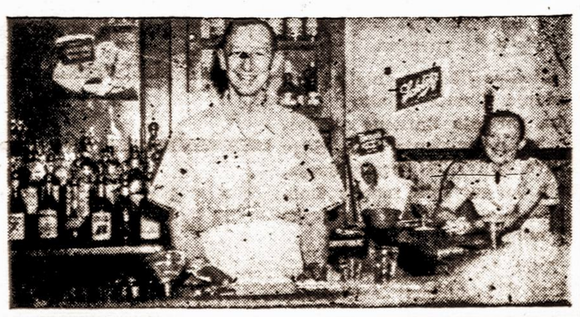

LEONA IR JUOZAS PETRAIČIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-9414

ACME LIQUOR STORE
SAM SAPEGA, Savininkas
DIDŽIAUSIAS IMPORTUOTO IR VIETINIO VYNO BEI DEGTINĖS PASRINKIMAS
Nuolaida perkant dėžėmis. Pristatoma į namus.
2110 Flatbush Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. NA 8-4343

Telefonas: EVergreen 4-8934
PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MIŠIUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MIŠIUNAS SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

Sporto GYVENIMAS

Redaguoja KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

MARGUMYNAI IŠ EUROPINIO SPORTO

● Kovo 8 d. Grybausko vadovaujama FC Mulhouse krepšinio komanda Prancūzijos Division Nationale pirmenybėse nugalėjo Stade Clermont 48-43. Grybauskas įmetė 15 tšk. A gr. iš 10-ties komandų FC Mulhouse yra trečioj vietoj (iš 17. r. laimėjo 12, pralaimėjo 5, krepšinių santykis 991-863). FC Lyon penketukas žaidžia B gr. gavo pylos nuo Olympique Marseille, kuris savo aikštėje laimėjo 79-60. Varkala įmetė 15 tšk. Savo grupėje FC Lyon tenkinasi paskutiniąja vieta (iš 10-ties). Jiems yra pavykę laimėti tik 3 r., o 14 prapilta. Krepšiai 903-1085.

● Vienos Rapid, grįžęs iš menkai pavykusių gastrolių Pietų Amerikoj ir New Yorke, išgyvena vidinę krizę. Ligšiolinis treneris Perser dėl sveikatos iš savo pareigų yra pasitraukęs ir kažin ar grįš. Austrijos pirmenybėse Rapid, vis dar be vartininko Zeman ir puoliko Dienst, pralaimėjo prieš priešpaskutines vietos Grazo SC 1-0 ir, atrodo, galutinai pametė viltį šiemet būti meisteriu. Rimčiausias kandidatas į meisterius yra Vienos Austria, kuri iš po 15 r. turi 29 tšk. Antroj vietoj Vienos Wacker su 24 tšk. Rapid turi 23 tšk. ir Vienos Vienna 22 tšk.

● Anglų sportinė dvasia vėl duoda pavyzdį pasauliui. Kai Sheffield Wednesday vidurio puolikas Dooley susidūrė su Preston N. E. vartininku ir po viso to neteko kojos (amputuota), sportininkai ir sporto mėgėjai ne tik įvykį apgailestavo, bet per trumpą laiką į specialų fondą surinko 20,000 svarų. Vienas pilietis, futbolo pasėkmių spėjime laimėjęs rekordinę sumą, nukentėjusiam įteikė 3000 svarų. Vienas didžiųjų Londono laikraščių žaidikui pasiūlė vietą sporto redakcijoj. Po savaitės, kai įvyko nelaimė, prieš eilines pirmenybių rungtynes, Preston N. E. vartininkas, su kuriuo Dooley buvo susidūręs, gavo telegramą iš nukentėjusio fut bolininko ir ji skambėjo taip: "Daug laimės Tau ir visiems draugams".

● Vienas iškiliausių saugų Vakarų Europoj, prancūzas Bonifaci, žibėjęs tarpvalstybinėse pergalėse prieš Vokietiją 3-1 ir Austriją 2-1, pasirašė dvejų metų sutartį su Milano Juventus vienuolike.

● Paprastai daug kalbama apie sporto žvaigždes, apie tūkstančius, kuriuos į savo kišenes susižeria profesionalai, apie tuos, kurie gyvena vien tik rekordų kvaituly. Ne visi sportininkai, ir iš pačių didžiųjų, yra besąlyginiai garbetroškos, ne visi gyvena vien tik rekordams. Vienas tokių tikrųjų sportininkų yra skotas Paterson, jau 1947 m. pasiekęs Didžiosios Britanijos rekordą šuolyje į augštį — 2,019, kuris dabar tebesilaiko. Prieš porą metų britų rinktinėj, kuri nugalėjo Prancūziją, Patersono nesimatė. Priežastis? Rungtyniauta pirmadienį, rugpiūčio 6 d., a tada buvo Bank Holiday, šventadienis Anglijoj. Patersonas paaiškino: "Mielai būčiau dalyvavęs, bet pirmadienį Skotijoj dirbama. Man profesija yra pirmoj vietoj ir prieš sportą". Beje, Paterson yra buvęs Europos meisteriu, Briusely peršokęs 1,96 (1950).

● Iki šiol galvota, jog pirmasis, bet kada praplaukęs Lamanšą, yra buvęs anglas Webb, tą žygį atlikęs 1875 m. rugpiūčio 25 d. Atidžiau patyrinėjus, paaiškėjo, jog dar 1815 m. kanalą yra praplaukęs prancūzų kareivis Jean Marie Salati. Prancūzas tai atliko nebūtinai vien sportiniais tikslais. Mat, prie Waterloo jis buvo patekęs į anglų nelaisvę, iš ten paspruko ir nerasdamas kitos išeities, kaip grįžti į tėvynę, šoko į kanalą ir atsidūrė Prancūzijoj. Čk.

ŠACHMATININKAI

Vartant 32-jų puslapių mėnesinį šachmatų žurnalą Chess Review, tekste dažnokai galima užtikti lietuviškų pavardžių. Žurnalo vasario mėn. nr. yra atspausdinta Postal Chess Tournament dalyviai, iš viso apie 2500 šachmatininkų. Dalyviai klasifikuojami pagal pasisekimus. Postal master titulu yra atžymėti šeši žaidikai. Malonu, kad šių pirmūnų tarpe užtinkame ir mūsiškį Kazį Merkį iš Bostono. Jis yra surinkęs 1902 tšk. ir įrašytas penktuoju. Pirmoj vietoj Stolzenberg (Detroit) su 2000 tšk.

Antroji kategorija — postal master candidates. Čia sužymėti aštuoni šachmatininkai ir jų tarpe yra Ignas Žalys iš Montrealio, savo aktyve turįs 1808 tšk.

Sąraše yra ir daugiau lietuvių (surašome alfabetine tvarka): R. E. Blasius 1098 tšk., K. Jakštas 1426 tšk., J. P. Karalaitis 774 tšk., F. J. Karneckis 1084 tšk., P. Kontautas 1366 tšk., K. Škėma 1444 tšk., J. Stonkus 1358 tšk., P. Tautvaišas 1670 tšk., L. P. Vichules 1346 tšk.

1950 m. Grand National (korespondentinės JAV pirmenybės) K. Merkis yra laimėjęs antrąjį, pusiaubaigmės, ratą, tapo Eastern Division nugalėtoju, atžymėtas atitinkamu aukso medaliu ir dabar įeina į Grand National pirmenybių baigmę, kur susitinka aštuonių divizijų meisteriai. Iš viso šiose pirmenybėse dalyvavo per 700 šachmatininkų. Vien Eastern divizijoj, kur žaidė Merkis, buvo 100 dalyvių. Be kita ko, Merkiui teko įveikti JAV experts klasės žaidikų, kaip Daly (buv. Naujosios Anglijos meisteris), Simpson (Maryland) ir kt.

Australijoj Romanas Arlauskas baigia laimėti Australijos porespondencines pirmenybes.

PASIŽYMĖJO GRAŽYS

Balandžio 5 d. American Soccer League (profesionalai) pradėjo rungtyes dėl Lewis Cup. Be kita ko, Brookhattan nugalėjo New Yorko Americans 3-1. Laimėtojų sudėty figūravo lietuvis Gražys, kuris žaidė įprastinėj pozicijoj — kairiuoju sparniniu. Gražys buvo paskolintas iš Lietuvių SK. Mūsiškis pasirodė gerai ir du įvarčiai krito iš jo padavimų. Apie Gražį simpatingai atsiliepia treneris, savo laiku žaidęs Anglijoj už Bolton Wanderers.

FUTBOLO RUNGTYNĖS

Sekmadienį 12 d. 3 v. p. p. lietuvių futbolo komanda žais prieš Lygos čempijonus (German-Ungarian) jų aikštėje Metropolitan Oval, 57 St. ir Andrews Ave., Maspeth, L. I.

Lietuvių Naujienos
MĖNESINIS LAIKRAŠTIS
J. GUSTIS. leidėjas
Prenumerata metams $2.00
332 N. 6th STREET,
Philadelphia 6, Pa.

M. and Z AUTO COLLISSION WORKS
J. MALDUTIS ir Z. ZALIAUSKAS
Lietuvių specialistų auto taisymo dirbtuvė
BODIES, CHASSIS AND FENDERS STRAIGHTENED
DUCO REFINISHING
Atliekami visi auto collission. dažymo ir mechaniniai taisymo darbai
PIGIAI IR SĄŽININGAI
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8-9794

STEAMBOAT INN
ALMA KASMOCIUS, Vedėja
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
Salė šokiams, susirinkimams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams.
Didelis ir gražus daržas piknikams bei išvažiavimams.
89-91 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.
TELEFONAI:
Great Neck 2-1546 (Biznio)
Great Neck 2-3389 (Rez.)

LATVĖ ADVOKATĖ
DR. JUR. SOPHIE BERZINS
Praktikavo Baltijos valstybėse, Vokietijoje ir dabar — Amerikoje. Taip pat padeda lietuviams, reikalingiems teisinių patarimų.
245 LENOX RD., BROOKLYN 26, N. Y.
ULster 6-4938

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
68-38 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y.
68-38 Forest Avenue, Ridgewood, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue, Flushing, N. Y.
60-04 Woddside Aenue, Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Bld. Fresh Meadows, Flushing
219 Jamaica Avenue, Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue, Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
19 West Post Road, White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

ANNA'S BEAUTY SALON
ANNA SEEBERG, sav. estų tautietė
Atidaryta 10—8 val. (antr. ir šešt. 10—5)
Plaukų garbiniavimas $7.50 ir daugiau.
Papuošimas antakių ir blakstienų
581 LEXINGTON AVE., NEW YORK 22, N. Y.
(Tarp 51 ir 52 St.) Telefonas PL 3-5967

HENRY J. WONSON
(Vencevičius)
GENERAL INSURANCE
Bendros apdraudos reikalais patartina kreiptis į jauną, bet patyrusį toje srityje savo tautietį. Gausite tinkamą ir sąžiningą patarnavimą.
536 JAFFREY COURT, Brooklyn 35, N. Y., NI. 8-6222
611 HICKSVILLE ROAD, Bethpage, New York, HIcksville 3-5898

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

J. M. BUYAUSKAS
NAUJAI ĮRENGTA KOPLYČIA
22 DAVIS AVENUE, KEARNY, N. J.
Telefonas: KEarny 2-2588

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

MARCY FUNERAL HOME, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Telefonas: EVergreen 7-7411
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
KLEEN KOL COAL CO.
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

CAPPIELLO KRAUTUVĖJE
Galite gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų rašomųjų mašinėlių, dūjomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.
Jau 36 metai, kai Cappiello sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.
Visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai perka Cappiello krautuvėje.
Cappiello krautuvėje gaunamos lietuviškos plokštelės.
CAPPIELLO KRAUTUVĖ
706 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-7848

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ
(Parodę šį skelbimą)
Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės parodą ir pasinaudoti šia proga.
Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualų skonį, duodami penkių metų garantiją.
Niekur nerasite gražesnių, tvirtesnių ir geresnių baldų, kaip mūsų keturių aukštų dirbtuvėje.
Mūsų gamybos baldai lietuviams yra žinomi nuo 1928 metų. Dabar mes same pasiruošę patarnauti ir naujakuriams...
ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.
(Prieš Williamsburg Savings Banką)
174 BROADWAY (Driggs Ave.) BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1954

ETTORE GALENO, Inc.
7954 METROPOLITAN AVENUE
MIDDLE VILLAGE 79, N. Y.
(Prie Šv. Jono kapų)
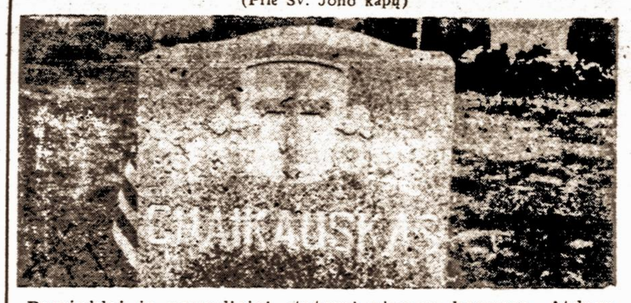

Paminklai ir nauzoliejai statomi visuose kapuose. Atdara kasdien, įskaitant sekmadienius ir šventadienius.
Sutaupysite, pirkdami tiesiog iš gamintojų.
Tel. DA 6-2356

DĖMESIO
Kviečiame vyrus ir moteris, senus ir jaunus, stoti į Lietuvių Išganymo Armiją (Lithuanian Salavation Army)
Reikalingi mokantieji skambinti pianu, grojantieji armonika, ar kitokiu muzikos instrumentu. Kreiptis kiekvieną sekmadienį 3 val. p. p. 543 Leonard St., Brooklyn, N. Y.
Pirm. D. DIŠKEVICIUS

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLORIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

Lietuviai advokatai
ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue, Brooklyn 8. N. Y.
AP 7-7083
WM. J. DRAKE
(DRAGUNAS)
85-03 Wareham Pl.
JAMAICA ESTATES 3. N. Y.
JAmaica 6-7272
ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN. N. Y.
EVergreen 7-8067
ANTHONY J. WESLAN
(VIŽLANSKAS)
16 Court Street,
BROOKLYN 11. N. Y.
MAin 5-1260

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
Virginia 9-0842 ir
Virginia 7-4111

S. P. Zubavičius
INCOME TAX. REAL ESTATE
111 AINSLIE STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonai:
EVergreen 4-3049 ir
WEstfield 2-7174-J

Anne M. Sabliskas
Pirmoji Lietuvaitė CHIROPRAKTORĖ
Ligoniai priimami antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. v.
Šeštadieniais nuo 1 iki 5 v. v.
ir pagal susitarimą
902 BELMONT AVENUE,
Brooklyn 8, N. Y.
APlegate 7-4236

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
108-07 LIBERTY AVE.,
Richmond Hill, N. Y.
VI 8-2239

JONAS SUTKAITIS,
Laikrodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

JONAS PATAŠIUS
Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

A. ANDRIUSKEVICIUS
Laikrodininkas
Taisomi ir parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t. t.
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknų ir lapų jį yra vartojama nuo visokių nervišku ligų ir nervišku galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikumų — išrenmingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras $8.00, pusė svaro $4.00, ketvirtis svaro $2.00.
Prisiunčiam į namus.
ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY,
South Boston 27, Mass.

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

A. Mačiūnas, inžinierius, Amerikos Liet. Inžinierių ir Architektų Sąjungos New Yorko skyriaus pirmininkas, vienos stambios dirbtuvės vedėjas, yra susirgęs ir paguldytas St. John ligoninėje Brooklyne.

Adv. S. Briedis praneša, kad Dariaus - Girėno Komitetas ruošia prakalbas, kurios įvyks gegužės 8 d. Brooklyne Kalbės Vienybės redaktorius J. Tysliava.

J. Urbonavičius, Vienybės skaitytojas, po sunkios vidurių operacijos Huntington ligoninėje, grįžo namo, kur jis turės gydytis dar apie šešias savaites.

Aleksandras Žalpis, mūsų korespondentas Chicagoje, Velykų proga pasiuntė prezidentui Eisenhoweriui lietuviškų margučių. Apie tai rašė ir Chicagos spauda.

Rita ir Zelda Šimėnaitės, Jono ir Paulinos Šimėnų dvynukės, šiomis dienomis grįžo iš Bermudos. Jos beje, dalyvaus Moterų Vienybės pavasariniuose šokiuose gegužės 15 d. 814 Jamaica Ave. Brooklyne.

A. S. Trečiokas, išbuvęs 25 metus stambios anglų draudimo įstaigos (The Home Insurance Co.) agentu, neseniai apdovanotas specialiu diplomu, sidabriniu medaliu ir 25 sidabriniais doleriais.

Julius Bagdonas Velykų švenčių proga užprenumeravo Vienybę savo draugui Londone Tamui Vidugiriui.

Ad. Galdikas ir **Vyt. Jonynas**, dailininkai, išvyko į Chicagą, kur jiedu dalyvaus lietuvių meno parodos atidaryme.

B. Jacikevičius, žinomas gaidų leidėjas jaučiasi laimingas tėvas, nes balandžio 7 d. jo žmona Bronė jam padovanojo gražų sūnų, kuriam skirtas Benedikto Lino vardas.

E. Katilienė-Abrolat, kuri su vyru buvo išvykusi kelionei aplink pasaulį, siunčia mums "geriausius linkėjimus iš Egipto žemės."

LITERATŪROS VAKARAS

Balandžio 18 d. Angelų Karalienės parapijos salėse B'lyne įvyks dainos, muzikos ir literatūros vakaras.

Programoje dalyvauja: Marija Nainytė - Dobužinskienė (sopranas), Aleksas Vasiliauskas (tenoras), akompanuos pijanistė Aldona Kepalaitė. Humoristinius dalykus atliks dramos aktorius Kazys Vasiliauskas. Savo kūrybą skaitys poetas Leonas Žitkevičius.

Po programos bus šokiai grajant geram orkestrui, laimėjimai ir veiks turtingas bufetas.

Pradžia 6 v. v. Įėjimas 1 dol. Gautas pelnas skiriamas lituanistikai išlaikyti Apreiškimo parapijos mokykloje. Brooklyne.

DR. S. KIRSIMAGI ŽYMUS ESTŲ GYDYTOJAS

Prieš keletą metų iš Vokietijos į New Yorką atvyko dr. E. Kirsimagi. Čia 1951 m. išlaikė valstybinius egzaminus ir ligonius priiminėja 303 East 34 St. (prie 2-ros Avenue) New Yorke.

Dr. E. Kirsimagi buvo vienas žymiausių gydytojų Estijoje. Be privačios praktikos, pilnomis gydytojo teisėmis (internu) dirba vienoje New Yorko ligoninėje. Savo kabinete priima nuo 12 iki 2 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Šeštadieniais —susitarus. Dr. Kirsimagi tel. MU 4-4160 (sk.)

PARDUODAMAS NAMAS,
Bushwick apylinkėje, kuriame yra krautuvė, 2 butai po 5 kambarius ir 1 butas iš 3 kambarių. Prie namo yra mūrinis garažas 5 automobiliams. Namas apšildomas aliejumi. Duoda pajamų virš $2,500. Kreiptis kasdien iki pietų ir vakarais iki 9 val. arba laišku 543 Leonard St., Brooklyn, N. Y. (3)

NEW YORKAS DAR NESURINKO SKIRTOS LIETUVOS LAISVINIMUI NORMOS

Didžiojo New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, ruošdamas šiais metais Vasario d. minėjimą turėjo pajamų: už parduotus bilietus $1,021.75 ir surinko aukų $717.-30. ALTO centrui tiesioginiai pasiųsta: 717.30 ir per p. Sodaitį — Maspethe suriktų aukų iš vietos organizacijų ir parapijos $200.00.

Tai yra dar toli iki New Yorkui skirtos normos, bet numatyta dėti pastangų normai sukelti.

New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba darė viską, kad Vasario 16 d. minėjimas būtų galimai efektingas ir piningas. Propogandiniu atžvilgiu dėka ALTO Informacijos Centro vedėjos p-lės M. Kižytės labai pavyko, piniginiu atžilgiu jo pasisekimas nėra pilnai patenkinamas.

Svarbiausios nepasisekimo priežastys: 1) minėjimo dieną buvo blogas oras, 2) nepakankamas paskirų lietuviškų organizacijų prisidėjimas, 3) 3) per kritiškas spaudos ir paskirų asmenų atsinešimas dėl šventės minėjimo programos, 4) meninių pajėgų sunku gauti be atlyginimo, tai tas labai pakelia išlaidas.

New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie Vasario 16 d. minėjimo ir parėmusiems Lietuvos laisvinimo darbą savo aukomis.

Stambesnes aukas, kiek tai buvo galima nustatyti iš sudarytų sarašų paaukojo:

Po 20 dolerių: Alksninis, P. E. Vainauskai.

Po 10 dol. K. Jurgėla, Dičmanas, dr. Trimakas, Stankevičius, Strumskis, J. Budrys, Saraptaskas, S. Jankauskas, L. A. Vaičiuliai, P. Žadeikis, Kasperas, Prasakienė, P. B. Spudis, Mačeika, dr. A. Skerys.

Po šešis dol. P. J. Montvila.

Po 5 dol.: Graužiniai, Grudzinskas, Šileikiai, Dičkunigaitis, Kapočius, Vaičiulaitienė, Česnavičius, Ryliškis, Svabonas, J. Valaitis, Baranauskas, Mikuckas, Juška, M. Tolišius, V. Viliamas, A. Mažeika, Rimavičius, V. Čečentienė, J. Liogys, Stravinskas, A. Gudelis, Garla, Staknys, Kurapka, Norvaišaitė, kunigas Pikturna, kun. Jasiukevičius, V. Rastenis, Novickis, kun. Ražaitis, Dimša, Sidzikauskas, Tercijonas, Birutis, Voselis, Plienė.

New Yorko Amer. Liet. Taryba

Prof. Pakštas kalbės apie federalizmą

Lietuvių Politinių Studijų Klubo sekretorius dr. V. Dambrava praneša, kad šį šeštadienį, balandžio 11 d. 2 val. p. p. Pabaltijo Laisvės Rūmuose (131 E. 70th St. New Yorke) šaukiamas klubo susirinkimas, kuriame prof. K. Pakštas kalbės tema — "Lietuva ir federalizmas".

Į susirinkimą kviečiami visi, kurie domisi šiuo klausimu ir bendrai klubo veikla.

KAS SAVININKAMS ŽINOTINA APIE NUOMŲ KONTROLĖS PAKEITIMUS?

Nuo balandžio 1 d. įsigaliojo New Yorko valstybėje dviejiems metams pratęsta nuomų kontrolė su kaikuriais pakeitimais, būtent:

1. Namų savininkai nuo šių metų gegužės 1 d. turės teisę pakelti 15% nuomos tiems butams, kurių nuomos nebuvo keltos nuo 1943 m. kovo 1 d., Jeigu butai nebuvo išnuomoti 1943 m. kovo 1 d., bet buvo išnuomoti vėliau, tačiau ne vėliau 1947 m. liepos 1 d. ir nuo to laiko pagrindinė nuoma nebuvo kelta — gegužės 1 d. galės būt pakelta 15%. Tų butų gyventojams, kuriems pirmą kartą po "sušaldymo" buvo išnuomota po 1947 m. liepos 1 d., nuoma negalės būt pakelta. Nuomos pakėlimai už padarytus pagerinimus, kaip naujus pečius, naujus šaldytuvus ar televizijos anteną — nesiskaitys pagrindinės nuomos pakėlimu. Pakeltos nuomos laisvu susitarimu, pasirašant dviejų metų terminui sutartį (lease), skaitysis, kad pagrindinė nuoma jau buvo pakelta. Tik jeigu buvo mažiau pakelta negu 15%, tai pasirašytam terminui pasibaigus galės būt pakelta likusiai daliai pasiekiantį 15%, arba pasirašant kitų dviejų metų terminui sutartį galės būt pakeliama 15%.

2. Vienos ir dviejų šeimų namai, kai iš jų gyventojai išsikraustys po šio mėn. 1 d. — išeis iš kontrolės. Nauji šių namų gyventojai neturės kontrolės protekcijos. Naujiems gyventojams nuoma bus tokia, kokią namo savininkas nustatys ir galės gauti.

3. Tie kambariai, kuriuose gyveno namo savininkas vienus metus laiko, taipgi bus išleisti iš kontrolės. Bet jeigu namo savininkas iškraustė gyventoją teismo keliu reikalaudamas kambarių savo šeimai, tai tokie kambariai išeis iš kontrolės tik po dviejų metų juose savininkui išgyvenus.

4. Jeigu namų užlaikymo išlaidas apmokėjus nelieka namo savininkui 6% pelno nuo miesto įkainuotos taksų tikslams namo vertės, tuomet nuo ma galės būt pakelta, bet ne daugiau 15% vienų metų bėgyje. Šiame atvejuje reikalinga išpildyti tam tikrą blanką ir pasiųsti nuomų kontrolės biurui, kuris reikalą išspręs praneš namo savininkui ir nuomininkui — nuo kada ir kiek didesnė nuoma galės būt imama, arba kad aplikacija atmesta. Tik tuose atsitikimuose, kur namo išlaidos yra didesnės negu pajamos, nuoma galės būt pakelta tiek, kiek bus reikalinga pajamas sulyginti su išlaidoms, nepaisant kokį nuošimtį toksai pakėlimas sudarytų.

5. Iki šiol namo savininkas galėjo reikalauti savo name kambarių tik savo šeimos nariams, sūnui, dukteriai, tėvui ar motinai, bet ne savininko žmonos tėvams. Dabar galės gauti leidimą iškraustyti gyventojus, kad užleidus kambarius žmonos ar vyro tėvams. Taip pat pripažįstama ir "mother-in-law".

Kitos nuomų kontrolės taisyklės, su mažais pakeitimais, liko tos pačios, kurios galiojo iki šiol. Namų savininkai turi užlaikyti namus tvarkoje ir teikti visus patarnavimus, kuriuos gyventojai gavo nuomų sušaldymo metu.

Plačiau nuomų kontrolės nauji patvarkymai bus išaiškinti ir įvairius klausimus atsakyta sekančiame lietuvių namų savininkų susirinkime, kuris įvyks penktadienį, balandžio 17 d. 8 val. vakare, Leader Observer salėje, 80-30 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

J. P. Machulis

Stipendijų reikalu

Pasitaiko lietuvių studentų, kurie norėtų ir turimomis kvalifikacijomis galėtų pasinaudoti stipendijomis teikiamomis studentams, norintiems studijuoti Europos ir kitų kontinentų universitetuose.

Iš kandidatų tokioms stipendijoms reikalaujame, kad pirmoje eilėje jie būtų J. V. Valstybių piliečiai ir mokėtų tos šalies kalbą, kurioje numato studijuoti.

Iš atvykusių tremtinių jaunimo dauguma moka svetimas kalbas, bet jų dar maža tėra. J. A. Valstybių piliečiais.

Norintieji smulkesnių informacijų apie studijų galimumus užsienyje turėtų įsigyti "Fellowship Opportunities For American Students To Study Abroad 1953-54", kuri gaunama nemokamai kreipiantis į **Institute of International Education, 1 East 67th Street, New York 21, N. Y.**

Nei skusta, nei lupta

Velykoms Brooklyne pasirodė panašus lyg į laikraštį lapas Kultuvė. (Tikroji jo antraštė turėtų būti Puodkelė). Čia jau kiek anksčiau skildo paskalai, kad tai bus "Balandžio Pirmosios šposas". Niekš nenorėtų likti "žiopliu", bet anot senų lietuvių ir "kytra višta uodegą įsidilgina". Nusipirkau už visus 25 c. ir davai skaityti ir vartyti iš visų pusių, ir vienas ir tas pats, lyg tie "senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai", arba nei velnias, nei gegutė. Juokai, ne juokai. Humoras ne humoras. Nei skustas, nei luptas. Išsišiepiau lyg senas arklys ir rodos nukąstum tam popiergaliui galvą. Spaudos laisvė... Ir prisiminė labai, labai seniai girdėta vienoj gužynėj pusbernių daina:

Anksti rytą atsikėlęs,
Į klumpaites įsinėręs
Žiūriu šen, žiūriu ten,
Niekur nieko nematyt.

Gal kas tuose keturiuose sugadinto popieriaus puslapiuose ras ką, bet aš, užsimokėjęs 25 c. turiu prašyti, kad ką nors kas parodytų. O kur ir į ką kreiptis, kad nei leidėjo, nei spaudėjo adreso nėra.

Žmonės lėtai auga, bet ar daug jų užauga. **J. Petrika**

Port Jefferson įvyks "Margučių Balius"

Lietuvių Piliečių Klubas Port Jefferson Station, L. I. balandžio 11 d. (šeštadienį) 6 val. vakare rengia "Margučių Balių".

Visi Long Islando lietuviai tą šeštadienio vakarą kviečiami atsilankyti į klubo svetainę ir atsinešti margučių.

Už gražiausius margučius yra skiriamos trys dovanos. Taipgi yra paskirta graži įžangos dovana.

Bus puiki muzika, veiks baras su alum ir užkandžiais.

Svetainė atidaryta 4 val. po pietų. **B. Čeponis**

Aukos Vienybės Popierio Fondui

V. Gavėnas, Philadelphia, Pa.	2.00
A. Mašinauskas, Kearny, N. J.	2.00
P. Svetka, Maspeth, N. Y.	2.00
J. Petrauskas, Astoria, N. Y.	2.00
O. Struogienė, Hemstead, N. Y.	2.00
J. Survila, Brooklyn, N. Y.	1.00
F. Yasunas, Sand Brook, N. J.	1.00
V. Česnavičius, Brooklyn, N. Y.	1.00
J. Roman, Craydon, Pa.	1.00
J. Norvilas, Maspeth, N. Y.	1.00
A. Misaitis, Bridgeport, Conn.	1.00

LIETUVIUOSE

● Lietuvos pasiuntinybė Washingtone patarėjas J. Kajeckas dalyvavo Washingtone veikiančių diplomatinių misijų atstovų kultūriniais reikalais pasikalbėjime.

● Prof. K. Pakštas kaip Vidurio Europos Federacijos Klubo pirmininkas lankėsi Washingtone ir Valstybės Departamente kalbėjosi federacijos reikalais su kai kuriais pareigūnais.

● Liet. Socialdemokratų C. Komitetas suorganizavo literatūros fondą. Į valdybą išrinkti: A. Žilinskas, K. Bielinis, J. Valaitis, A. Mačionis, J. Repečka, P. Grigaitis, S. Michelsonas ir J. Jonuška.

● JAV-se įregistruota studijuojančių lietuvių 372, bet manoma, kad skaičius yra didesnis.

● Dr. P. J. Marcinkonis iš West Hartfordo paskirtas Connecticut Mokytojų Kolegijos profesorium.

● Chicagoje numatyta pradėti leisti žurnalą Vaga, kuris būsiąs mėnesiniu.

● J. Švaistas rašo veikalą iš žvejų gyvenimo ir yra užbaigęs romaną apie knygnešius "Knygnešių karalius".

● A. Merkelis šiuo metu rašo veikalą apie Vydūną.

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
Latest Interest Rate 2½% A Year Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from $25 to $10.000
Deposits made on or before January 10. April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
TREČIADIENIAIS, NUO 9:30 IKI 10 VAL. VAK.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
KABARETAS
Baras, Restoranas, Salė
VYT. BELECKAS, savininkas

Šokiai kiekvieną šeštadienį grojant "Nakties Pelėdų" orkestrui
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

NAUJAI ATIDARYTAS
JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS,
Savininkas
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 4-9533.

KVIEČIAMI APLANKYTI NAUJAI ATIDARYTĄ
PALANGOS RESTORANĄ
(Restaurant Corp. Palanga)
ŠVIEŽIAS MAISTAS. LIETUVIŠKI PATIEKALAI.
337 UNION AVENUE, BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. UL 8-7821

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
JAUKI KINO TEATRO SALĖ
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Patogus privažiavimas:
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 3-2613
BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave. Stoties.

86-TH ST. CASINO TEATRAS
210 East 86th Street
Tel.: REgent 4-0257
BUtterfield 8-0561
Nuo balandžio 10 iki 16 d., 1953 m.
PIRMĄ KARTĄ AMERIKOJE
"WENN LIEBE SIEGT"
Su Ilse Werner — Mady Rahl — Hans Lejbelt — Roma Bahn — Erik Frey — Karl Schobock
"KORNBLUMENBLAU"
Su Leny Marrenbach — Paul Kemp — Ludwig Schmitz— Axel Monje Josef Kamper — Lucie Milowich
NAUJAUSIA SAVAITĖS APŽVALGA

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
KELIONĖS LAIVAIS IR LĖKTUVAIS
ĮVAIRIAUSIOS APDRAUDOS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMO IR PARDAVIMO
BIZNIO KNYGŲ VEDIMO,
TAKSŲ (INCOME TAX) PARUOŠIMAS
PINIGŲ PERSIUNTIMO IR SKOLINIMO
IMIGRACIJOS IR PILIETYBĖS
NOTARINIŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMO
Vertimų ir įvairiausiais kitais reikalais
KNYGYNAS — LAIKRAŠČIAI IR KNYGOS
Visais reikalais jums greitai ir maloniai patarnaus broliai
ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI
315 WALNUT STREET (kampas Adams St.) NEWARK 5, N. J.
Telefonas MArket 2-4867

LAIKRODŽIAI IR PORTFELIAI

Didelis europietiškų portfelių pasirinkimas. Gaminami savoje dirbtuvėje. 100% oda. Pareikalavus, atsiunčiami katalogai. MOPA šveicariškų chronometriškų "stopes" laikrodžių atstovybė Amerikoje. Laikrodžiai 17 akmenų, 18 karatų aukso. Kaina 48 doleriai. Norintiems pirkti, prisiunčiama 3 dienoms išmėginti.
JOHN PAUZERS
(Latvis — galite rašyti lietuviškai).
115 W. 63rd STREET, NEW YORK 23, N.Y.
SU 7-1698

DR. L. M. ZARYCKY, M. D.
priima ligonius dr. J. Waluk office priėmimo val. 4—8 val. p. p. ir susitarus
161 North 6th Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9229